

Архів з бідою
Горнішівсько-Бережанська округа ОУН

ПАПКА

для 53

паперів

[Інформативний?] звіт [Горнішівського магістрату
ОУН] (райони: Горнів, Мохаричі, Мельничів,
Тлуцці, Скала-Подільська, Засішків) за 24 вересня-
24 жовтня 1945 р.

Примерно оформлення [інформативного звіту]
по Горнішівському, Скала-Подільському, Засішківському,
Товстенському районах за 1944 р.
Машиннопис

24 вересня 1945 р.
Українські райони: Нісень 08 жовтня 1944 р.

Київські роз'ясненні: 2

Київські аргументи: 25

Зберігати: поштою

З В І Т

від 24.IX.45р. до 24.X.45 р.

Район ~~Молочан~~ Горцив

село Сапогів.

19.IX.45 р. в невідомих причин більшовики в числі 30 осіб арештували Григорішин Анну Іванівну уроджену 1926р. в Сапогові 4 кл. освіти і Дикун Анну Миколину уроджену 1926 р. в Сапогові 4 кл. освіти. Ці дівчата арештовані уже другий раз.

27.IX.45 р. оціло полудня ішов до Горцева Шешурак Василь, котрий скорше ходив з повинною. По дорозі Шешурак стрінув більшовиків. З ним коротко розмовляв більшовицький старшина, відтак почав бити та копати, і наказав йому вертати домів. Більшовики в селі обскочили хату Корчан Івана та почали трус, говорячи що в нього є бандит. Нічого не знайшовши арештували господаря з жінкою, котрих перед вечером випустили.

2.X.45 р. Більшовики в числі оціло 15 осіб арештували Федорчук Анну уроджену 1922 р. на Бел. Україні та Баланюк Марію Василянну з 1926 р. Того самого дня Федорчук Анна вертала від ворожки з Габинець, вона рівнож мала в кошику знімку сл.п. /Шелеста / хотіла знати що ворожка скаже. Цей знімок передала Баланюк Марія-тому за ту знімку їх арештовано. По трох днях відпущено.

15.X.45 р. оціло 100 більшовиків wraz з НКВД робили ревізії по деяких господарствах, при тому арештували 22ох хлопців і 10 дівчат.

1. Соломон Іван Аксентія уроджений	1927 р.	Сапогів	4 кл. освіти.
2. Гречко Микола Василя	"	1924 р.	" " "
3. Сембоничук Василь Дмитра	"	1904 р.	" " "
4. Стефанів Олена Василя	"	1924 р.	" " "
5. Басараба Параска Теодора	"	1927 р.	" " "
6. Фігун Ірена Осипа	"	1927 р.	" сільська "
7. Шулик Марія	"	1926 р.	" " "
8. Кирилук Анастасія Івана	"	1927 р.	" " "
9. Стефанів Анастасія Василя	"	1928 р.	" " "
10. Тимків Олена Тодоски	"	1926 р.	" " "
11. Ловїнська Марія Антона	"	1927 р.	" " "
12. Дикун Анна Миколи	"	1926 р.	" " "
13. Гречка олена Миколи	"	1925 р.	" " "

В три дні пізніше випустили всіх крім Стефанів Олени і Басараби Параски. Дикун Анна арештована уже третій раз.

18.X.45р. більшовики в числі 5 осіб з Кривча гор. приїхали вечером до села і на конто бандерівців почали рабунки. Люди счинили крик. Тоді більшовики ранили Порещука Миколу забираючи йому речі в скрині, це саме було в Шевчук Марії і Кирилук Василя. У Фещука Василя ввзяли 2 свини а в Кошути Василя арбували корову. З нарабованим майном вернули назад до Кривча гор.

Слобідка Мушкатівська.

Перебуваючі війська НКВД в Волківцях часто роблять засідки від сторони Мушкатівки і Слобідки Мушк.

28.VIII.45 р. під лісом на засідку попав Ставчук Василь Михайла уроджений 1925 р. в Мушкатівцях, де зістав вбитий, другий підпільник "Гай" утік ранений.

29.VIII.45 р. НКВД арештувало Гальгу Англо Степана уродж. 1910 р. /2. Калужкого Степана Петровича уродж. 1924 р. /железнодорожний робітник/ 3. Ощук Михайла уродж. 1911 р. /крився, відтак відтак зловили в хаті/. Цих людей по двох днях з Борцева відпустили домів.

Волківці.

28.VIII.45 р. приїхало оціло 3 сотні більшовиків на облаву. З ними приїхав арештований Котик Шестров Федорович з 1927 р. котрий був в групі /Хмарі/ до псевді /Берева/. Котик зголосився ще ще 20.VIII.45р. потім арештували. На протоколах багато зізнав. Того дня він завів більшовиків до криївки в котрій перебували: 1. Филипчук Іван Дмитра уроджений 1922 р. /2. Будзей Василь Іванович /Сірко/ з 1926 р. /3. Ковчун Іван /Сміт/ з 1925 р. Цих підпільників живих забрано в район. Котик Петро вказав на бункер в Кіндзерського і вповів на слі-

виповітна слідуєчих осіб, котрих арештовано: 1. Андрусин Марія Кирила з 1922 / 2. Кіндзерський Павло з 1909 р. / 3. Кривий Петро Михайла з 1917 р. котрий пішов з повинною. Вечером більшовики виїхали в сторону Борцева, забираючи полонених і арештованих зі собою.

4. XI. 45 р. вечером більшовики, котрі стоять постійно в Волківцях арештували 1. Кривого Степана Михайловича около 30 літ / 2. Малинівського Дмитра / бувший начальник станції в Волківцях. Обох протоколували цілу ніч. Там Малинівський виказав що в Кривого С.В. магазин зі збіжжам. Другого дня більшовики відкрили магазин, забираючи 15 цет. жита. Того дня арештували Возняка Петра і вечером усіх трох забрали до Борцева.

6. XII. 45 р. випустили Возняка Петра та Кривого Степана а заарештували Возняка Петра Михайловича але і його по кількох днях випустили. Малинівського колеїове НКВД забрало до Чорткова де він далше виговорює.

2. X. 45 р. поїздом з Чорткова приїхало 100 більшовиків, wraz з колеїовим НКВД і того дня цих осіб арештували:

1. Гасараба Дмитро Миколаєвич	урожд.	1927 р.	сільська освіта
2. Шморгун Дмитро Федорович	"	1900 р.	" "
3. Диличук Андрій Олексієвич	"	1901 р.	" "
4. Зварич Максим Дмитрович	"	1899 р.	" "
5. Гураль Василь	"	-	дик
6. Кривий Петро Михайлович	"	1914 р.	сільська освіта
7. Шморгун Микола Федорович	"	1902 р.	" "
8. Милишник Василь Федорович	"	1933 р.	" " секретар С/р.
9. Кузик Михайло			
10. Кузик Сафрон			
11. Кіндзерський Василь	/бухгалтер колгоспу/		
12. Коробий Анна Петрівна	з 1916 р. /бухгалтер/		

Крім цих арештованих були на списку такі особи, що в них є магазини збіжжя /орг./ 1. Малишник Василь Ф. в нього відкрили бункер забираючи 13 цет. жита і крис і шинелю, і телефонічний апарат, архів та книжки. / 2. Герман Патель - в нього забрали 8 цет. пшениці. Того хотіли арештувати однак він утік. Господарство його зрабували. Слід зазначити що коли більшовики прийшли до Малишник Василя відкривати криївку зі збіжжам то голова кооперативи сказав що то не його хата а польська - тоді більшовики пішли до його власної хати /недокінченої/ і коло порога знайшли вхід. Вечером більшовики wraz з арештованими відїхали до Чорткова.

4. X. 45 р. з Чорткова прибуло 15 більшовиків - випустили Кузик Сафрона і Коробий Анну. Натомісць арештували Ярошенського Василя урожд. 1916 р. Коробий Анна оповідає що на протоколі мала дочку ставку з Малиновським. Він сказав що це не вона.

Кривче Горішне.

9. IX. 45 р. більшовики зрабували Галан Анну вдоу з 3-ма малими дітьми - по трох днях вернули лише короу і дещо збіжжя. Причиною рабунку був Савкун Василь з 1906 р. /котрого хтось під лісом побив/, котрий сказав більшовикам, що його побив Атамчук Іван, котрий криється в Галан Анни.

5. X. 45 р. ночью був напад на більшовиків в Кривчу гор. котрих wraz з штабом з 32. Стрільянину зробили самі більшовики в тій цілі щоб їх не давали до дому, бо як вони самі говорять чога їхати до дому, голодувати чи робити в колгоспі. Другого дня більшовики говорили що бандерівці напали на спирт - завод. Більшовики вількараво роблять нічні рабункові напади на вівці говорячи що то бандерівці.

Ночью роблять стежу коло штабу наоколо 300 м. Деколи йдуть в село, однак дуже обережно. Ревізії по селі не перепроваджують. Крім 32 більшовиків на Долішнім Кривчу є постійно 25 стрибків, котрі складаються з поголошених піпільників. Командантом їхнім є Саламаха - /бувший станичний/ про що знають більшовики. /

Кривче Долішне.

17. IX. 45 р. Борцівське НКВД арештувало з тютюневого магазину таких осіб: /вони пішли до більшовиків з повинною/

1. Буянко Василь Михайлович	з 1926 р.	/бувший станичний/	Ігор/.
2. Марценюк Василь Андрій.	з 1924 р.		
3. Шаробів Василь Дмитрович	з 1925 р.		
4. Яловега Фель Дмитрович	з 1925 р.		
5. Поднарук Петро	цей працював у млині в Кривчу Дол./	Буянко Петро /Ігор/	на протоколах та тортурах все виказав і з тої причини більшовики арештували та-

них півчат: 1. Стецько Марія / 2. Гречко Марія / 3. Тодорук Олена / 4. Буртняк Гафія /

3. X. 45 р. ввечері більшовики в числі 60 осіб зайшли до Горохлюка Дмитра вкючи українських повстанців, домагалися щоб жінка дала їм овню. Жінка зразу пізнала що то більшовики і відповіла протиставилася. Тої самої ночі забрала в другої жінки полотно і 2 віці. Такою роботою більшовики хотять провокувати повстанців.

Крім Горішного Кривча де квартирує 22 більшовики є на Кривчу Долішнім 28 стрибків, у Волківцях в Гор. квартирують війська НКВД в числі около 150 осіб. Вони часто виїжджають на облави залишаючи в селі малу залогоу. Наоколо села роблять часто засідки найбільш від сторони лісу і Сапогова і Слобідки Муш. У Мушкатівці квартирує відділ більшовиків около сотні, завданням котрих є рубати ліс. Через село Мушкатівку цілими днями більшовики гонять багато коней в напрям Скали Поділ. ці коні гонять в Німеччини, Румунії і Мадярщини.

Сковятин.

Від 1.- 6. X. 45 р. був уповномочений і 10 більшовиків за контингентом, виїхали до Королівки.

6. X. 45 р. арештовано фінангентку Оришку Яремків, та Вольшине Івана. Фінангентку примушували підписати донощицьку заяву. Ночували без стійки накауючи дялькові нікого не пускати до хати.

7. X. 45 р. було 12 більшовиків і уповномочений за контингентом, відїхали до Королівки.

10. X. 45 р. квартирували 3 більшовики і уповномочений збирали контингент зайшли стрибки і більшовики в кількості 30 чол. та ввечері виїхали.

Від 14-19. X. 45 р. переїздили через село більшовики в скіль. 20-40 чол. в напрям Шшиковець, Сапогова, Гермаківки, Волковець, Габинець, Кривча.

Шшиківці.

Від 23-30. X. 45 р. квартирували 12 більшовиків і уповномочений в справі контингенту.

28. IX. 45 р. арештовано Гуру Марію за сина і випустили після зголошення сина

31. X. 45 р. тоді зголосилися Гура Михайло, Осайчук Славко та Санжук Микола.

Від 1-12. X. 45 р. перебував Іваров, Горцівський і Ванька стягали контингент.

13. X. 45 р. арештовано Бшеничну Марію і Стасюк Анну їх випущено. Стасюк випущено день скоріше.

19. X. 45 р. була арештована Гавренська Ольга та Романів Марія в справі пропавшого Горцевського, доказуючи що його забрано від неї з хати. Рівнож Щербаньнюк Степан який арештований після поранення в Шупарськмі лісі дня 15. X. доказував доочно що в Романів перебували повстанці та в зимі перебував на ліченні пр. /Чирчик/ Ремізов і 2-ох НКВД-истів були в Діамен Ольги.

Худківці.

19. IX. 45 р. 2 сотні більшовиків робили облаву на ліс ночували в лісі і на полі 20. X. виїхали в напрям Кривча. Арештували Бурчак Марію яку зловили в лісі та Кузика Ярослава якого зловили в Городаг він скривався на другий день випущено його родину, що була за нього арештована.

Від 22-26. IX. 45 р. квартирували 14 більшовиків в справі контингенту.

14. X. 45 р. 60 більшовиків робили ревізії в селі на вулиці скраю від ліса коло Фільварку.

15. X. 45 р. 350 більшовиків ночували на Фільварку. З ними в день перебували Гоцуляк Марія та Та Кузик Анна, якої чоловік 11. X. приїхав з Німеччини.

Шупарка.

19. IX. 45 р. більшовики робили ревізії та засідки під лісом, від Габинець, Новосівки, Колодзібки, перебули до 23. IX.

Від 15-28. X. 45 р. стало перебували 8-12 більшовиків і Махович/Фінвідділ/ стягали держналоги. Розшукували за пропавшим збіжжам з лану та пограбували збіжжя в населення.

22. IX. 45 р. арештовано Скрипник Василю около 18 р. сид. при гостинці, відос-

лано до Заліщк, Василюк Аксентій около 65 р. в Заліщках, Семенюк Павло около 40 р. в Горцеві дня 25. IX. звільнений після підписання донощицької заяви.

Василюк Аксентій під час бою зимою в Худківцях перевозив ранених, його мабуль арештували через Данилюка Микиту, що доніс на нього в пімсту за свого сина.

14. X. 45 р. в 2-гій год. 30 більшовиків квартирували 15. X. арештували 7 людей

в справі пропавшого збіжжя в лану.

19.X.45 р. 250 більшовиків робили на ліс і село обласу зловили Петра При-
сяннюка около 17 р. та арештували Тереньку в Юріямоля за знайдені в неї са-
нітарські речі і Боднарука Михайла їх випустили.

Сабинці.

9.X.45 р. о год. 5-ій рано приїхало 6 фір більшовиків та Коваленко з НКВД-е
разом 26 осіб в справі контингенту, відїхали о 4 год. по полудню.

15.X.45 р. 56 більшовиків робили обласу в селі. Виїхали на другий день в
12-ій год.

21.X.45 р. прибуло 70 більшовиків квартирували до 28.X./в справі контингенту
Виїхали о 4-ій год. по полудню.

Глубічок.

В селі постійно квартирує 32 більшовики які працюють в колгоспі.

20-21.IX.45 р. около 3 сотні більшовиків робили обласу на село Підчас. об-
лав нікого не знайдено.

Верхняківці.

В селі є постійно 11 стрибків - в них двох східняків і один поляк.

21.IX.45 р. около 80 більшовиків робили засідку від Борщева, рануом виїхали
на Глубічок.

24.IX.45 р. Свльська Катерина вернула з тюрми була арештована 2.IX.45 р.

27.IX.45 р. около 50-70 більшовиків робили обласу на частину села від Ви-
січки і Стінки.

29.IX.45 р. роблено обласу на село і стінку від Лановець.

5.X.45 р. більшовики робили засідку коло млина де попало двох підпільни-
ків. Днем роблено ревізію у Грицьового Миколи і Ясінського Миколи.

7.X.45 р. ночью надїхали більшовики автомашиною з напрямку Глубічка і та-
кож з Борщева. При зустрічі стріляли одні в других за це арештовано одного
капітана і двох червоноармійців.

Дня 20, 28.IX.45 р. 7, 12, 15.X.45 р. до Регуш Анни/комсомол/заходили порт.
уповномочений - Думенко Ів. нач. стрибків. До нвої заходять і з НКВД-е. Регуш
Анна бігав за неморальними вчинками.

Висічка.

В звітний час нічого не було.

Пишатинці.

27.IX.45 р. около 150-200 більшовиків робили обласу на село Підчас обласи
опалено господарство у Галас Параски з причини ракети.

27.IX.45 р. арештовано Мельничук Михайлину, Груховську Анну і Герман Михай-
лину. Підчас обласи пограбовано майно підпільників яке було по людях. Про май-
но більшовикам сказав Худоба Мосиф/без ноги/.

30.IX.45 р. роблено засідку від Висічки та провіряли улиці.

4.X.45 р. роблено засідки від ліса, Глубічка, Більча, і в цвинтарі. Рано роб-
лено ревізії від Стрілковець.

6.X.45 р. звільнено з тюрми Мельничук Михайлину Груховську Анну і Герман
Михайлину.

16.X.45 р. 120 більшовиків робили обласу на частину села від Стрілковець
при чому забрано Осадчука Івана з жінкою і господарством. Закидують криття
двох синів і вятя.

18.X.45 р. 150 більшовиків робили обласу на село.

11.X.45 р. 200 більшовиків робили обласу на ліс. В Горальні є постійна ро-
бота 5 більшовиків і 4 стрибки.

Стрілківці.

28.IX.45 р. около 2 сотні більшовиків обласили село ревізії роблено тіль-
ки від млина.

30.IX.45 р. роблено засідку від Більча і коло млина.

16.X.45 р. 180 більшовиків робили обласу на село при чому арештовано Ди-
гун Михайлину котру 17.X.45 р. звільнено.

30.IX.45 р. Галас Марія/була була скорше арештована - вдав що криється/
ночувала у Козак Анни ночью прийшли до неї більшовики, з нею поговорили, вона
пішла до дому а коло її господарства поставлено засідку/це є домога від Біль-
ча/до нвої заходить НКВД.

Королівка.

В селі постійно квартирує 150 більшовиків війск НКВД і також 21 стрибків.
З участювим криловим доступ є неможливий через роблення засідок і стежів.
Активною для більшовиків є Смоляк Анна депутат Верховної Ради УССР.

Більче-золоте.

28.IX.45 р.около 300 більшовиків/військ НКВД обл./робили облаву на ліс і село.Підчас облави натрапили на втікаючих 3-ох підпіль.Один зівстав ранений в руку/Хмель/участниковий інформативний.

30.IX.45 р.ця голота виїхала на Пробіжну.

30.IX.45 р.кватуруючі контигентники викрали свиню у селянина.Для замаскування крадежі виїхали зі свинєю на поле настріляли мовляв:"відбили свиню від бандерівців".

17.IX.45 р.прийшло около 300 більшовиків які дня 18.IX.45 р.робили ревізії по селі та облаву на ліс.Кроме того підмінували і висадили в повітря вхід до гроти.В середині було кількох підпільників що з ними сталося доля їх невідома - голота виїхала на Заліщики.

В селі є постійно около 20 контигентників які роблять засідки.

Монастирок.

9.X.45 р.30 більшовиків приїхало по контигент підчас збирання контиг.грабували людей,при відїзді дня 12.X.арештували Швидковску Анну около 22 р. і хлопця літ 13/ім'я не подане/

13.X.45 р.ці самі арештували Германа Івана який вернув з Ч.А.около 25 р.

Мушкорів.

В протязі м-ця облав не було тільки стягання контигенту і дня 11.X.відбувся мітинг в справі здачи наголів.

Шершенівці.

Постійно в селі кватурують більшовики - контигентники 30 -50 які їздять по селах.

Олександрівці. В звітний час нічого не було.

Юрямпіль.

Постійно кватує ІІ стрибків які часто виїждять на нічліг до Королівки. В селі є що около 30 родин поляків/мішанців/ які до справ ставляться обоятно.

Боршів.

В місті постійно кватує один піхотний полк ІУ.укр.фронту а також штаб дивізії з генерал-лейтенантом Гречкосієм около 44 р./укр./а також около 70 осіб військ НКВД,і около 20 стрибків.Склали амуніції та зброї у бувшому Фільварку.

Тюрма є під охороною НКГБ жнем є 6 ноєю ІО вартових.Днем на базарі трапляються рабунки чинені НКВД і його війском.

Район Бродявця.

Пуліванівка.

21.IX.45 р.о год.12 приїхав до села начальник Ягольницькогої почти і приїхало ще дві совітки.Приїхали в справі контигенту.В селі зайшли до Пеняка Олексю на обід.По обіді відїхали до р-ну Н.

22.IX.45 р.о год ІО-ій приїхало автом з тютюневої фабрики чотири москалі і пять совіток до Коритка Михайла в справі тютюну.Мого жінку злапали,що пролавила на спекуляції тютюну.Тому приїхали до него на контролю чи він здав вже тютюн до фабрики.При цій нагоді забрали в нього збіжжа,помимо того,що він вже здав контигент.

24.IX.45 р.о год.8-ій приїхало 2 москалі і пять совіток стягати контигент.В двох господарів забрали корови і муку за те,що недали ще нічого контигенту.Як відходили то звернули господарям товар назад під тим услівям,що до 3-х день мають здати в ІООЗ контигент.

25.IX.45 р.о год.13-ій прийшло 2 москалі і 5 совіток і стягали контигент,забирали в кого,що попало.В одного господаря забрали корову,але при відході корову звернули.Тесаме робили до дня 28.IX.

28.IX.45 р.о год.7-ій прийшло 2 москалі і гонили людей до жита на лан.Жито стоїть ще не вижате.

1.X.45 р.о год.3-ій приїхало 3 москалі і дві совітки стягати контигент.Забирали збіжжа яке попало їм під руки.О год.15-ій приїхало 3 НКВД-исти до Олійник Палагни.В неї зробили стислу ревізію,а її приарештували і забрали до р-ну.Говорили,що то за те,що коло неї пропав москаль.

2.X.45 р.о год.9-ій прийшло 7 москалів.Ходили по селі з десятниками і провірували хто здав контигент.

3.X.45 р.о год 9-ій прийшло 7 москалів і 6 совіток.Ходили по господарях та стягали контигент.До населення ставились ворожо.В селі забрали чотири корови за невдачу контигенту.Як мали відходити до р-ну,то корови звернули.

4. X. 45 р. о год. 9-ий прийшло 4 москалі і 2 совітки. Питали за Коцючим Анною і Коваль Стефкою, по них посилали джурних, їх дома не застали. В якій справі з за ними питали невідомо. 0 год. 10-ий через село переїжджало 4 москалі бричкою в напрям Нагірянке - Подівці. Прийшла домів Олійник Палагна котра була арештована І. X. органами НКВД-е.

5. X. 45 р. о год 8-ий прийшло 2 москалі за робітниками на мурованку Ягольниця - Фортків забрали 9 робітників. 0 год. 9-ий прийшло 6 москалів і 2 совітки до контигент. В одного господаря забрали корову за нездачу контигенту, господар корову відібрав тоді як вдав контигент в 100 %.

6. -14. X. 45 р. більшовики стягали контигент.

14. X. 45 р. прийшло 2 москалі і ходили по пасічниках за медом, як набирали меду відійшли до р-ну Н. Долина.

22. IX. 45 р. о год 8-ий прийшло до голови громади 2 НКВД-исти і 4 совітки в справі контигенту. По селі ходили в головою. В Татарина Павла забрали корову за нездачу контигенту. При тому казали, що би не перетримував бандитів і нетримав бандитам контигент.

23-24. IX. 45 р. ті самі більшовики стягали контигент.

25. IX. 45 р. о год. 9-ий прийшло 4 москалі і 4 совітки. Заповіли собі на полудне обід, підчас обіду більшовик говорив, що завтра прийде військо і вишукують все, що "бандерівці" собі повамагазиноували в селі і на полі. 0 год. 18-ий забрались на Шульганівку.

26. IX. 45 р. прийшли 2 москалі і 4 совітки стягати контигент. Говорили, хто не хоче здавш контигенту то він є проти нас.

27. IX. 45 р. о год. 8-ий приїхало 4 москалі фіркою по городовину. Голові скавали, що секретарка і фінангентка мають їм помагати стягати городовину. Голова скавав, що вони не хочуть їм нічого помагати. Вони відповіли, що секретарка і фінангентка хотять бандеровки то дають більше роботи чим голова.

28-30. IX. 45 р. ті самі більшовики стягали контигент.

1. X. 45 р. о год. 7-ий прийшло до села 30 більшовиків. Ходили по хатах і згяняли людей на мітинг. Люде на мітинг не йшли і в тих причин не було в селі мітингу. Потім вони ходили по господарях і питали за бандеровцями і за їхніми вбіжжевими магазинами.

6. X. 45 р. о год. 11-ий прийшло 4 москалі до секретарки Спасюк Анни. Вона їх прийняла горілкою так, що аж попились і співали всяких пісень. В неї були до вечора. Вечером пішли до р-ну, по дорозі чіпали стрічних жінок і хотіли їх внасилити. Люде від них тікали, як від божевільних.

8-12. X. 45 р. більшовики стягали контигент.

13. X. 45 р. о год. 6-ий прийшло 3 москалі в справі: хтось в фінангентки забрав всякі папери, документа і комсомольський /белет/.

14. X. 45 р. 2 москалі переїжджало через село напрям Ягольниця - Шульганівка. Хомяківка.

21. IX. 45 р. о год. 20-ий прийшло 14 більшовиків на засідку. По дорозі стрінули люде Папірняк Іванну, Петрао Михайла, і Кузя Петра ці люде розбирали польську хату. Більшовики цих люде забрали до хати укр. Бандури Осипа і казали їм сидіти аж до рана. Самі розійшлися по улицах і по під хати господарські та сиділи сирито. Коло год. 24-тої надійшло 2 підпільники і почали стріляти до більшовиків більшовики втікли до р-ну. 0 год. 3-ий прийшло більше більшовиків і робили стислу ревізію коло тої хати де була перестрілка. Заарештували 2 господарі Осипу Івана і Ковала Андрія, держали їх цілий день, питали хто стріляв в ночі а найбільше питали про Ковалика Сильвестра /Альта/.

22. X. 45 р. 3 НКВД-исти були цілий день на засідці в кукурудзах коло хати Ковала Дмитра. На засідці нічого не зробили.

2. X. 45 р. о год. 10-ий прийшло до села 5 НКВД-истів. Ходили по селі нікого не чіпаючи, тільки добре обсервовували село. Перед вечером пішли в напрям села Долина.

Мухавка.

21. IX. 45 р. о год. 7-ий прийшло 3 НКВД-исти в справі контигенту. Хто не здав контигенту, то забирали все збіжка і навіть муку. На обід пішли до Рекушки Осипи, в неї пообідали і відійшли до р-ну.

23. IX. 45 р. о год. 10-ий приїхало 4 москалі збирати сіно. Голові Сур скавали що би для них був обід. Зарав відїхали до Антонова і на обід не вертали.

25. IX. 45 р. о год. 6-ий прийшов участю вій збирати контигент.

28.IX.45 р.о год.ІІ-ий приїхало 5 москалів збирати бараболі.Назбирали І фіру бараболі і забрались.

29.IX.45 р.переїжджало І2 москалів через село в напрям Нагірянк -Свидова. В селі повернули до голови С/р і сказали,що хто не з'яв контингенту,то в не-го будуть забирати збіжка.

1.X.45 р.через село переїжджало 5 большевиків в напрям Нагірянк - Свидова. Повернули до голови С/р і сказали,щоби контингент сіна був виконаний в 100%.

2.X.45 р.о год.9-ий приїхав І НКВД-ист і 2 стрибки кувати коні.

3.X.45 р.о год.8-ий приїхало ІІ москалів зі собою мали 2 пси.Пішли на став і стріляли дикі качки.Виїхали в напрям Свидова.

5.X.45 р.приїхав І ковап до Туринючки Анни,замовив обід і поїхав до Сви-

дови.
6.X.45 р.о год.10-ий приїхало 5 НКВД-истів,перепроводили в Поднарчучки Зофії ревізію.На ревізії нічого не знайшли,з тим забрались до р-ну.

10.X.45 р.о год.8-ий приїшов большевик Полегонький збирати контингент/секретар райпарткому/.В Василюшнін Теодозії розбив двері і забрав все збіжка.

12.X.45 р.о год.ІІ приїшло 5 НКВД-истів і ходили по селі.Замовили в Горожанської Явлохи обід.Як ішли на обід,по дорозі стрінули Куцеву Наталку і Курієрку.Наталка і курієрка почали втікати,большевики стріляли за ними і Наталку зловили.Курієрка втікла.Наталка тіточна сестра Сума/.

14.X.45 р.о год.7-ий приїхало 3 москалів до С/р в справі контингенту.Сказали голові,що як люди не будуть з'явати контингент то заберуть в людей худобу.Відтак виїхали в напрям Антонів.

17.X.45 р.о год. 8-ий приїхало 5 НКВД-истів.Заарештували Вовняк Зоню і взяли її до громади.В громаді взяли на протокол.На протоколі питали,що то були за дівчата,з котрих вони І2.X.одну зловили.Вовняк відповіла,що вона їх не знає.Зарез її випустили до дому.Самі виїхали зі села в напрям Свидова.

Свидова.

20-23.IX.45 р.чотири москалі стягали контингент.Хто не мав збіжка то забирали худобу,а навіть муку,як,що господар сперечався то тоді господаря били.

25.IX.45 р.о год.9-ий приїшло 5 москалів і 2 совітки.Москалі стягали контингент,а совітки грошевий податок.До людей відносились ворожо.

28.IX.45 р.о год.7-ий приїшло 4 москалі,о год.5-ий приїшло ще 5 москалів і стягали контингент.Вечером залишилися ночувати в селі.Ночою ходили по селі і стріляли.Стрінули по дорозі Мейданук Анну котра недавно вернули з Німеччини,її питали де є провідниця і де схираються бандерівці.Вона відповіла,що не знає нічого бо недавно вернула з Німеччини./Зна котрою провідницею питали не знати/.

27.IX.45 р.Ті самі стягали контингент і забрали в Королок Анни корову за невдачу контингенту.

28.I.X.45 р.5 большевиків стягали контингент сіна і збіжка.

2.X.45 р.о год.9-ий приїшло 5 большевиків.На головних дорогах подавали стійки і людей не пускали в поле.Стягали контингент,хто не дав збіжка то забирали корови і коні.Вечером,як відходили то людям звернули худобу.

3.X.45 р.о год.8-ий приїхало ІІ москалів і стягали контингент.О год.15-ий приїхало,ще 8 москалів і ночували в селі.Рано відїхали до р-ну Н.

5.X.45 р.о год. 10-ий переїжджало через село в напрям Нагірянк - Антонів дві таксівки,дві фірі і два верфівці большевиків було І5.Вечером вертали в цю протвиний напрям.

9.X.45 р.о год.9-ий приїшло 6 москалів і стягали ягину.Ходили в коню хату.

12.X.45 р.о год.13-ий приїшло 5 НКВД-истів до Безруки Анастасії.Обступили хату,а один пішов до хати.В хаті застав Семенчук Марію котра криється від большевиків.Коло неї перепроводив ревізію і знайшов якісь записки.Тоді почав робити ревізію в цілім домі Семенчук Марія тоді втікає з хати.Большевик по кількох хвилинах вибігає за нею і питає стійкових чи не бачили її,стійкові показали кула вона пішла,той за нею пігнався але не догонив.Вернувся назад до хати і почав кричати до господині,що вона перетримує бандерівців.По ревізії заарештував її дочку Безруку Любу і взявши до р-ну.По трох днях її звільнили.Що питали невідомо.

13.X.45 р.о год. 7-ий приїхало 7 москалів до Безруки Люби побили вікна і двері,все порабували і забрались до р-ну.

14.X.45 р.через село переїжджало 4 большевики в напрям Антонів - Нагірянк

17.X.45 р.о год. 10-ий приїхало 6 большевиків стягати контингент.Рівночасно зробили ревізію в Безруки Люби.Підчас ревізії нічого не знайшли.

Антонів.

19.IX.45 р.о год.9-ий приїхало 3 большевики.Стягали контингент сіна.Набрали 2 фіри сіна і відїхали до р-ну.0 год.10-ий приїхало таксівою 3 большевики.Заарештували Печерівну Вероньку.Говорили,що за те її арештують,що її брат є в бандерівцях і з тої причини спалено в С/р папери.По двох днях її звільнили,що питала невідомо.0 год.12-ий приїхало 3 НКВД-исти і заарештували Кузякову за те,що її брат в підпіллі.В неї зробили стислу ревізію,підчас ревізії нічого не знайшли.Арештовану держали одну добу в р-ні Н.опісля пустили.

21.IX.45 р.о год.10-ий приїшло 3 большевики стягати сіно.

22.IX.45 р.о год.9-ий приїшов 1 стрибок і 1 НКВД-ист до Кугар Степана і Кузява Степана.Іх в дома не застали,чого приходили невідомо.

23.IX.45 р.о год.14-ий приїхало бричкою 3 більшовики і 1 НКВД-ист на коні.Списували майно в Онищука Петра,Кугар Степана і Горожанської Гельки.В Горожанської побили вікна і двері в хаті усе порозкидали.

26.IX.45 р.о год.9-ий приїхало 4 НКВД-исти до Кузя Степана,в нього зробили стислу ревізію.Кузя в дома не застали.Як відходили то сказали,щоби Кузь зголосився на НКВД-е,як,що не зголоситься то йому ціле господарство спалять.

2.X.45 р.о год.10-ий приїшло 12 більшовиків стягати контингент.

5.X.45 р.приїжджав стрибок лагодити бричку.

7.X.45 р.о год.12-ий приїхало 10 большевиків зі Свилови пообїдали і забрались.З ними на обїді були др.школи Старовський голова С/р Хомяк,Шмигильський і Режю.

8.X.45 р.о год.9-ий приїхав НКВД-ист участковий,голова частував його горілкою в хаті Строця Степана.Того дня участковий пропав без вісті.

10.X.45 р.о год.10-ий приїхало 2 большевики на конях.Голові сказали виголосити людям,щоби здавали контингент бараболь.0 год.9-ий приїшло 4 большевики і провірували квіти від контингенту.

13.X.45 р.о год.12-ий приїхало 4 большевики до Помичуйки по чоботи.Питали за десятковим,що пропав 3.X.

14.X.45 р.о год.8-ий приїхало 4 большевики на конях піхотою приїшло 30,всі були дуже недобрі.Питали за участковим.Людей рабували,забираючи навіть горшки.Приїшли до Строця Степана і питали за участковим.Строць сказав,що не знає де,тоді забрали його дочку Корнельку до С/р.В С/р протоколували.Найбільше натискали на те хто убив участкового,вона говорила,що не знає.Її тяжко побили і пустили домів.

Нагірянка.

2.X.45 р.спалено в С/р і Райнаркомзагу папери.Глизько цим будинків поміщується НКВД-е і військо червоно пагонники,але ніхто не відважився гасити.Рано,як папери в будинку погоріли большевики зганяли людей гасити.Також арештували працівників нарком.Сам обласний прокурор стягав слідство.Голову С/р і джурного держали цілу добу.Як випускали то казали,щоби йшли полем і шукали за тими хто палив папери.

5.X.45 р.переїжджало через село військо в напрям Чортків - Заліщики.Іхало около 100 машин навантажени бобрипасами.

7.X.45 р.були вивішені по селі більшовицькі розпоряження.

- 1, щоби в 20-ий год.ніхто не знаходився на улиці.
- 2, щоби не примати на нічліг воєнних без дозволу нач.штабу,який поміщується в Ягольниці,а це тому,що до них присуваються бандерівці.

10.X.45 р.большевики стягали контингент.В Чорнія Івана забрали корову за неадачу контингенту.

17.X.45 р.через село переїжджало військо в напрям Заліщики - Чортків.Всіх було около 80.Повертали до Сеноніцької їсти.В неї вговорили,що війська які є тут мусять забратись тому,що Гандера запродав Україну Америці на 20 літ.Америка дала їм наказ вибратись з України.

Район Мельніця.

село Горошова.

3.X.45 р.приїхав до села відділ більшовиків в числі 30 осіб.Один з них мав мітінг на вострому говорив,що по Кудринцях,Вільхівцях і Горошові ходять Шури/Оселедці/і Духси/ і через них населення не має спокою.Як,що люди хотять жити спокійно нехай їх до хати не приймають і як,що будуть то скоро дати знати до р-ну а вони їх полапають і буде спокій.

Пилипча:

Пилипча

4.X.45 р. відбулись відкриті збори в населенням, котрі перепроваджували пов-отанці.

5.X.45 р. приїхав до села відділ більшовиків в числі 15 осіб, перепроваджували ревізії в школі та церкві, шукаючи за бандеровцями але нікого не знайшли. Візнайшли тільки замагариновані сірники, котрі забрали з собою.

Івана Пусте

19.X.45 р. о год. 8-ій відділ "Рубахи" в числі 156 осіб зробив обласу на село. Перепроваджували по господарствах отиолі ревізії. Знайшли на стриху гром.

Гурлика Івана, /нац. укр. уродж. 1923 р. /оу о год. 12-ій в полудне забрали його до р-ну. Перед вечером зробили збірку і о год. 8-ій вечером зібрали фіри і віді-хали аж під Коліндянський ліс.

22.X.45 р. звільнено з тюрми гром Гурлика Івана.

Кудринці

23.IX.45 р. прибули москалі в р-ну в числі 50 чоловік в селі побули 2 год. стріляли в напрямі ліса опісля забрались.

26.IX.45 р. прибули в село більшовики в числі 75 осіб і з ними 300 коней. Захватували в Монастирі СС. Василянах на другий день забрались за Збруч.

21.IX.45 р. приїхало 2-ох НКВД-истів і зайшли до Антон Марії опісля підку-вали коня і забрались до р-ну.

30.IX.45 р. приїхало до села 5 фір більшовиків, перепроваджували ревізію в Гаврилук Гната нічого не знайшли.

3.X.45 р. прибув до села відділ більшовиків в числі 60 осіб, робили мітінг, говорили, що Шура /голосить щоб населення не здавало контингент але закупава-ло, але ми віднайдем і все сконфіскуємо.

4.X.45 р. приїхало до села около 40 більшовиків разом з собою припровадили около 200 коней. Коні відпровадили до Михайлівки залишили тільки 3 парі коней.

16.X.45 р. переїжджали через село 19 фір більшовиків за Збруч.

15.X.45 р. прибуло до села відділ "Рубахи" в числі 35 чоловік побули в селі кілька годин і забрались на Панівці.

16.X.45 р. приїхали більшовики і арештували Залізняка Василя, нац. укр., уродж. 1914 р. підпільник, /скорше був в куці/ забрали його до р-ну.

Михайлівка

25.IX.45 р. прибули більшовики в справі контингенту і позики арештували Березюка Івана за підроблення ввіта. Але зараз відпустили. Зрабували їх заки збіжка /помимо того, що контингент був зданий /в Кульчицького Дмитра і Киблюк Михайлина. Опісля забрались до р-ну.

Михайлині 26.IX.45 р. знова приїхав відділ більшовиків в справі контингенту і забирали силою збіжка в кого було лише вимолочене. О год. 3-ій по полудню приї-хала в село фронтова частина около 76 чоловік і з собою привели 300 коней, захватували в Монастирі.

27.IX.45 р. забралися більшовики котрі приїздили в справі контингенту і фронтова частина.

30.IX.45 р. до села приїхав відділ "Стрибків" в числі 20 осіб в справі тих хлопців, котрі утекли в "істребітельного батальону". Перепроваджували ревізії і зловили Сухого Петра в 1928 р. і Скізерського Кирила в 1928 р. Забрали їх до р-ну так перевірили, що вони в учениками відпустили. Опісля о год. 3-ій попо-лудню приїхало 2-ох НКВД-исти з р-ну мали мітінг на котрому говорили про демобілізації /розпускатимуть від 1913-1919 р. до дому/. Оголосили, що війна ва-кінчена, але мобілізувати будуть до праці і відбудови міст і фабрик.

3.X.45 р. селом переїхало 40 більшовиків в напрямі Кудринець.

4.X.45 р. приїхала фронтова частина в числі 50 осіб зі собою привели 150 коней. Захватували.

12.X.45 р. знова прибула фронтова частина около 50 осіб і припровадили 100 шт. коней.

14.X.45 р. приїхав відділ стрибків в числі 12 чоловік місцеві в дома прав-никували а решта ходили по селі питали за документами і чинили авантюри.

15.X.45 р. відділ "Рубахи" в числі 35 чоловік прибули до села забрали фіри і подалися на Мельницьку кольонію де робили розшуни опісля подались під Іване Пусте.

19.X.45р. приїздив голова р-ну Зинець в справі контингенту.

Давнячча

19.IX.45 р. приїхав відділ більшовиків в числі 20 осіб стирали протибольше-вицькі лозунги. Заарештували Квасного Дмитра і Катерину Земляк питали хто на

їх будинках виписав ловунги. Спротоколувавши відпустили.

20.IX.45 р. до села приїхав нач. Крутий і ще 2-ох більшовиків, він мав мітинг говорив щоб населення здало контингент до 21.IX. та, щоб ніхто не ішов на бандерівські мітинги за таке каратиметься розстрілом.

21.IX.45 р. через село переїхали стрибки в числі 20 осіб в напрямі на с. Оюпи.

22.IX.45 р. приїхало 3-ох НКВД-истів заарештували Масюк Марію, укр. урож. 1926 р. забрали її до р-ну на другий день її випущено.

24.IX.45 р. з Бабинець в напрямі р-ну переїхав відділ більшовиків в числі 35 осіб.

15.X.45 р. прибуло до села около 200 рубашників. Робили розшуки але нікого не знайшли.

17.X.45 р. через село переїхало 2 фірі москалів в напрямі р-ну.

Латківці.

22.IX.45 р. о год. 10-ій рано до села прибуло около 15 більшовиків зайшли до С/р ваяли зі собою джурного і пішли до гром. Смука Прокопія. Прийшли відраву до студолі де зловили Кривецького Миколу, один стрибок вдарив його, а він каже не бий бо не знаєш кого беш тоді підсунув рукав і, щось показав на руці. Тоді почали бити гром. Смука Василю а вище згаданий підпільник сказав, що вона не знала, що він там був і більше не били і нічого не знайшли в господарстві. Тоді більшовики забрали його і пішли до Звенигорода.

25.IX.45 р. приїхали на двох підводах 6 більшовиків збирати ячмінь для коней.

28.IX.45 р. приїхало 19 більшовиків на конях, а 16 на підводах, забрали 40 шт. овець, які паслися це були вівці Бойчука Андрія, Бойчука Василя і Бойчука Михайла, поїхали з вівцями на ліснечівку.

30.IX.45 р. приїхали більшовики робили мітинг де говорили, щоб до 3 числа був зданий контингент в 100% було їх 12 чоловік.

2.X.45 р. о год. 5-ій рано приїхали більшовики робили ревізію в Березівку, Михайла, Григорина Василя, Стоколоса Василя і Рудяка Григорія. Носили по селі кашкети, які хлопці погубили на засідці у Бабинцях. Казали, щоб люде пізнавали чий то кашкети. О год. 1-ій по полудню пішли в напрям Звенигорода.

4.X.45 р. переїхали більшовики через село і поїхали до Звенигорода, о год. 9-ій рано було около 30 чоловік.

5.X.45 р. до села приїхали більшовики за ячменем було їх 7 чоловік.

8.X.45 р. о год. 8-ій вечера зробили більшовики засідку коло Рудяка Григорія сиділи там до рана, було їх около 20 чоловік.

10.X.45 р. о год. 9-ій рано прийшло около 12 більшовиків робили ревізію в селі. О год. 12 по полудню вибралися в напрям Волківці.

14.X.45 р. в ночі приїхало около 20 більшовиків робили засідку коло гром. Березюка Михайла, на відтинку від Бабинець. Наслідків з засідки не було. Тоді забрали 7 шт. овець в Кропильницького Астри і Галона Івана, перед ранком пішли в напрям Бабинець.

17.X.45 р. о год. 5-ій вечером через село переїжджали 5 більшовиків на конях з Звенигорода до Бабинець, казали голові, щоб завтра ввела люди солону до Завалю, як не схочуть то вони прийдуть і заберуть всю.

Звенигород.

22.IX.45 р. о год. 11-ій рано прийшли більшовики з Кривецьким Миколою цей показав більшовикам де бункер в скалі і звідтам витягнули Чорного Михайла, ввезали йому руки і стягнули. Забрали з бункра багато книжок. В долині був Кривецький Микола з більшовиками, коло Чорного було 2 біль., а 12 коло Кривецького, Чорний почав втікати і дістав кулю в голову, тоді Кривецький почав втікати за ним стріляли більшовики, а він втік до млина. Мельник Лопатник витнав його, тоді Кривецький заліз під млинське колесо. Всюду більшовики перейшли, а він з відтам нахвилявся понад Дністер і втік в ліс. Більшовики зєрез виїхали зі села.

24.IX.45 р. через село переїжджало 4 більшовики з Трубочина.

4.X.45 р. о год. 10-ій рано около 30 більшовиків прибуло до села, ходили по селі ревізію не робили. Заночували в палаці. В ночі пішли в напрям Білівці.

12.X.45 р. о год. 4-ій по полудню до села прибуло в напрямку Трубочина з ліса прибуло 15 більшовиків. Зайшли до Лопатнюка там посиділи і пішли в напрям Волківце.

14.X.45 р. прибуло до села 2 стрибки, які принесли повістки 7 людям, щоб 17.X. ішли на учот.

17.X.45 р.в села Трубчин приїхало 5 більшовиків верхами казали голові, щоб завтра люде везли солому до Заваля, бо в противному разі заберуть всю.

Трубчин.

24.IX.45 р.о год.2-ій по полудню до села приїхало 16 більшовиків 12 зараз поїхали, а 4 залишились і перепроваджували реєстрацію хто прийшов з Німеччини, хто в Ч.А.Ночували в Марчачки Марії. Другого дня ходили по селі в цій самій справі. О год.4-ій виїхали.

29.IX.45 р.о год.3-ій по полудню до села приїхало около 70 більшовиків з Трубочина, зробили облаву і перепроваджували ревізії Ночували в Тустоновсваро Франка. О год.2-ій вночі виїхали до Білова.

6.X.45 р.до села приїхало 2 більшовики казали голові, щоб зібрав сіно.

8.X.45 р.до села приїхало 6 більшовиків за сіном.

12.X.45 р.о год.5-ій рано до села прийшло 15 більшовиків, пішли просто до Кришук Павліни, робили 8-ім годин ревізію, ще вляли до помочі Шелеста Каролька, і Килинюка Івана знайшли порошний бункер. О год.2-ій виїхали в напрям Звенигорода.

18.X.45 р.о год.2-ій по полудню через село перейшло 17 більшовиків в села Біловець. В селі нічого не робили посиділи коло школи і пішли в напрям Звенигорода.

17.X.45 р.до села приїхало 3 більшовики кіньма з Біловець, в справі соломи. Виїхали до Звенигорода.

Білівці.

20.X.45 р.ночю більшовики обступили село около 100 чол. О год.6-ій рано увійшли в село, в села втівало 2-ох підпільників/Бук і Верба/ в них одного ранили в руку, /Верба/ втік до Латківцець. В селі основних ревізій не робили. Навбирали харчів, вляли форшпан, і о год.12 по полудню виїхали до Дзвинячки.

2.X.45 р.о год.11-ій рано прийшло около 30 більшовиків до села, ровійшлися ярами, а так по хатах їсти наїлись, і о год.2-ій по полудню пішли в ліс, який знаходиться між окопами, а Білівцями.

4.X.45 р.ночю около 120 більшовиків обступили село. Досвіта увійшли в село робили основні ревізії, знайшли кріс у Деревлянки Анни, її били за той кріс але пустили. Тоді робили мітинг, на яким говорили, що "мають зловити /О селедця/ і "Шуру". Також говорили щоб населення не слухало бандерівців які кажуть не давати контингентів, як хто не дасть то ми його заберем не вірте також, що бандерівці, як "О селедець" і "Шура" хвалять УПА, що то значить УПА додати одну букву і "упав" можний. О год.2-ій по полудню виїхали в напрям Латківці.

6.X.45 р.о год.5-ій вечером до села приїхало 20 більшовиків фірми завернули в під села, впали на один кут села де все заходили підпіль і відразу в беріг до Дністра, тоді прийшов їм в руки підпільник і дівчина Цимбалюк, що за нею йшло 2 стрільці. Більшовики підпільника питали чи він в Армії він махнув головою, що так бо говорити не міг задухився, а як заглянули 2-ох стрільців, то не випитували більше підпільника. Стрільці заглянувши більшовиків почали втікати де в них один впав вбитий. Дівчину били казали, що вона веде бандитів на квартиру але пустили, а підпільник котрий прийшов самий в руки то утік. Від вбитого стрільця вняли 2-і диски від кулемета. Смерклося виїцли з села і ночували в касарні.

7.X.45 р.в досвіта прийшли ті самі більшовики, які ночували в касарні. Коло трупа застали його мати і казали, що це її брат або фамілія. Вона говорила, що ні і її пустили. Більшовики казали голові, щоб похоронив бандерівця бо він згинув по геройськи. О год.9-ій рано виїхали до Дзвинячки.

9.X.45 р.приїхали більшовики до села казали, щоб вести сіно до Заваля, було їх 6 чоловік.

12.X.45 р.до села прийшло 8 більшовиків з окопу, казали, що вони в хотіння. Питали в кого на полі був 40 року окопонець, що міряли, тоді і ходили по полі. Ночували в Маланчук Христини, Дідича Теофона і в Дорошука Василя. Другого дня ходили по селі і пішли в напрям Вигоди до вежі. До села не вертали.

14.X.45 р.вночі на 15.X.прийшли до села більшовики а рано в ліса в за Валу прийшло більше. Робили малі ревізії, забрали з того відтинка села, що від ліса 10 людей, питали їх хто спалив фільварок, але тих людей пустили. О год.1-ій по полудню приїхало аято і зараз забрались, одні на Вигоду, другі в напрям Латківці Третіна Трубчин.

17.X.45 р.до села приїхало 5 більшовиків кіньма казали голові, щоб завтра люде везли сіно до Заваля.

14.X.45 р.до села прийшло 2-ох післанців з р-ну, принесли повістки 25-ом

людям на учоти.

14.X.45 р. до села Трушчин так само принесено 8 людям повістки.

Тлугоцький Район.

Село Устечко.

Більшовики квартирували постійно.

1.X.45 р. ходили по селі за контингентом.

2.X.45 р. ввечері вбили жінку Песадук Софію і арештували Осадук Софію і її матір. В них проводили в той же час ревізію і заграбили багато речей.

4.X.45 р. днем ходили по селі за контингентом, а ввечері провели ревізію у Джерика Миколи, та зажадали від нього горілки, при тому Джерика сильно побили. Звідтам пішли до Козійки Еядокії, де перепроводили ревізію, та побили господарю.

6.X.45 р. ходили більшовики по селі по всіх господарствах підпільників, списували речі та шукали за зброєю по городах.

7.X.45 р. в хатів підпільників забирали сконфісковані речі, потім звозили на фільварок, де столами і лавами палили.

10.X.45 р. ходили знов по селі за контингентом і забирали рештки збіжжя, а при тім заявляли селянам, що забирають по то, щоби "бандерівці" не мали що їсти.

Нагір'яни.

1.X.45 р. о год. 3-ій по опівночі більшовики оточили село та робили перевірку, при чому забрали 30 осіб. Зараз випущено 22 особи, а 8 осіб забрали зі собою в райцентр. Зі собою забрали також одну корову.

4.X.45 р. в село прибуло 30 більшовиків по контингент.

5.X.45 р. були знов більшовики, набрали у людей попередньо заарештованих 2 фірі картопель. Випущено дальших 7 осіб а Львівського Тимка заарештовано - дальше.

Шутроминці.

1.X.45 р. переїздили більшовики селом в напрямі Хмелево.

3.X.45 р. до села прибуло около 30 більшовиків, ходили за контингентом та побили голову С/р. При тім говорили: "ти не робиш для нас, а тільки для бандерівців".

6.X.45 р. було 10 більшовиків, які пообідавши виїхали дальше.

11.X.45 р. робили облану на частину ліса.

Летяне.

1.X.45 р. переїхали через село, набрали картоплі, і відїхали.

2.X.45 р. о год. 4-ій рано приїхали в село і арештували Тремблек Михайлину, якій зараз удалось втекти.

3.X.45 р. зробили більшовики в лісі висідку, на яку попало 2 стрільці. Однак стрільці вийшли ціло.

4.X.45 р. знов приїхали, та заявили десятникам що контингент збільшено тому, щоби "бандерівці" не мали що їсти.

5.X.45 р. стягали від людей контингент.

6.X.45 р. рано 22 більшовики робили на село ревізію за збіжжям. Що попало під руки забирали.

7.X.45 р. прибуло до села 20 більшовиків, які знищували господарства підпільників.

8.X.45 р. заявили селянам села, що вони знають коли в селі провадилась збір- на меду, масла та воєни для "бандерівців".

11.X.45 р. в опівночі обїйшли доколя ліса, та зробили засідку у важливі- ших місцях.

Лисівці.

через село майже щодня переходять більшовики. Вони в селі заночовують пере- ганяючи худобу і коні на схіл.

Шипівці.

24.IX.45 р. було в селі 25 більшовиків, які проводили ревізії в п'ятьох ха- тах.

25.IX.45 р. один більшовик заарештував одну дівчину.

26-27.IX.45 р. було 3 більшовики і заарештувала одну дівчину, що втекла з Донбасу і одного чоловіка за контингент.

5.X.45 р. 12-цять більшовиків і місцеві стрибки о год. 5-ій рано заарешту- вали дві дівчини.

9.X.45 р. приарештували більшовики всіх місцевих стрибків за те, що дозво-

лили себе розброїти.

Бересток.

24.IX.45 р.около 100 більшовиків робили в селі ревізії по господарствах, що в цілості не знали контингенту.При тому арештували одну дівчину.

1.X.45 р.в селі ночувало 3 машині більш.ві зрабованим майном.

10.X.45 р.ночувало 3 фір з більшовиками в переїзді гостинцем в сторону Фуртюва.

12.X.45 р.ночували в селі,в них були і такі,що зброї не мали.Числа їх не можна уточнити.

Гінківці.

28.IX.45 р.було в селі около 40 більшовиків.Вони забирали збіжжя і при тому забрали дві жінки.

30.IX.45 р.около 50 більшовиків робили трус за контингентом.При цьому грозили населенні за те,що вони дають їсти "бандерівцям" та називали бандитами. Потім арештували одну дівчину.

6.X.45 р.на Вербову/присілок/наскочило 25 більшовиків.Вони стріляючи з кулемета за 7-ма стрільцями,вбили одного більшовика.Опісля забрали одну родину/в тому хлопця в 1929 р.який повернув з Армії і дві жінки/.Переїжджали через Гінківці до р-ну.

Ворвулиці.

25.IX.45 р.в село прибуло 30 більшовиків.В кількох хатах робили сильний трус.В селі збирали контингент.Забрали дві жінки.

26.IX.45 р.около 60 більшовиків шукали за контингентом,при чому розбили кілька хат.

27-28.X.45 р.60 більшовиків робили в селі сильний трус за збіжжям.Селян називали бандитами,і загрохували що всіх заберуть.Арештовано 60 літнього підпільника.В часі тусу того ж дня забирали в хатів муку,а в одній хаті забрали навіть печений хліб.

2.X.45 р.було в селі 62 більшовики,що збирали контингент.

3.X.45 р.узброїли знову стрибків і забрали в район.Та вони всі на другий день повтікали в район,але без зброї.

6.X.45 р. 25 більшовиків забрали 4 дівчині,а ними відіхали на Вербову.

9.X.45 р.в селі було 2 більшовики і 15 стрибків.Набили одну жінку побили баняк від самогону та вляпали 2-ох стрибків.

10.X.45 р.було двох більшовиків по соломі.

Головчинці.

3-4.X.45 р.більшовики робили засідки у млині,над потоком і на цвинтарі.

6.X.45 р.в селі було двох більшовиків і одна більшовичка збирали контингент

7.X.45 р. 10 більшовиків були на весіллі.Там попалися,а опісля побили вікна і двері в хаті підпільника.

8.X.45 р.в селі був Лопатнов і стрибок.Вони збирали контингент і немовляли людей,що б говорили підпільникам про зголошування.Тіі самі ходили по селі в днях 9-12.X.45 р.

Тлусте село.

Бесь час ходять більшовики по селі за контингентом.Кажуть що дня давати собі їсти і при тому насміваються з голови С/р.Вмовляють в нього,що його "бандерівці" повісять.Нікого не арештували.

Салки.

2.X.45 р.в село прибуло 7 більшовиків по бараболо.

3.X.45 р.30 більшовиків заарештували голову С/р Степана Сасанчина і Василя Свиначиноного.

6.X.45 р.було 13 більшовиків,що збирали контингент.

Попівці.

5.X.45 р.в селі було 18 більшовиків по контингент.

Кошівці.

Там постійно кватерує 60 більшовиків.На днях знов прибуло около 65 більшовиків і всі дальше кватерують.

Дорошівка

5.X.45 р.в ночі приїхало кільканайцять більшовиків і арештували Данила Шипітку С.Павла,Григорія Петрів,Настю Корсім,Анну Перців і Сташника Василя.При цьому побили голову С/р,за те,що він не для більшовиків а бандерівців працює.

8.X.45 р.переїздили більшовики в напрям Путроминців.

11.X.45 р. через село переїжджало авто з більшовиками, яке додержалося на краю села перед хатою. Там висіли і розбили хату та забрали одну раму меду. На крик дітей втікли з хати і поїхали в напрямі Хмелеви.

Ангелівка.

13.X.45 р. до села з р-ну прибуло 2-ох НКВД-стів. Вони хотіли заарештувати дві дівчини, але їх в дома не застали. Відїхали в напрямі Кошиловець.

14.X.45 р. 6 більшовиків з головою С/Р збирали по селі контингент. Від одної жінки, що не знала контингент забрали корову.

Бураківка.

12.X.45 р. до села прибуло 2 більшовики в справі контингенту. По год. побуття відїхали в напрям Слобідка.

13.X.45 р. 5-ять більшовиків приїхало в село 4-ма фірами по солому. Виїхали в напрям Базару.

Слобідка.

1.X.45 р. приїхало 10 більшовиків, заарештували 2 жінки і 3 дівчини. Одна з жінок втікла, решту тяжко побито і забрано до р-ну.

5.X.45 р. в село прибуло 30 більшовиків. Шукали за контингентом і заарештували одну дівчину.

10.X.45 р. було 9 більшовиків, шукали за контингентом. Того самого дня було около 50 більшовиків, і арештували 3 хлопці і одну жінку. В арештованих сконфісковано все збріння.

Цапівці.

10.X.45 р. около 30 більшовиків збирало контингент. Хто не здав контингенту забирали убрання. При тому арештували одну дівчину.

11.X.45 р. більшовики розпочали будову землянки на могилі за селом в полі. При цьому заповіли фіри по дереву до ліса.

Тлусте місто.

НКВД-стів з усіх 5. Начальник Семенченко, заступник і слідчий Бугайов. НКВД-стів з 10 начальник з невідомий. Заступником з Лопатнєв. Возникомат складається з 7 людей. Начальник, ст. лейтенант Щербок. Заступник його розстрілився

10.X.45 р. через коханку одного лейтенанта з воєнкомату арештовано. Прокурор р-ну зветься Миколанко. На Фільварку кватерус гарнізон. В ньому около 300 більшовиків. Вони часто розїжджаються по селах. Начальником гарнізону з підполковник, який не сидить в місті, але часто виїждить в р-н. Начальником штабу від магазину зброї з молодший лейтенант Іванов.

Через р-н досить часто переїждять військові частини в напрямі Форткова та Залищик, або з худобою та награбованими кінсьми в напрямі село Лисовець над схід.

Район Скала-Подільський.

Коваччина.

25-29.IX.45 р. постійно 6 більшовиків ходять за контингентом.

1.X.45 р. до села приїхало 6 більшовиків і забрали в Білана Ілька корову і снопами кукурудзи.

3.X.45 р. приїхали знову більшовики і забрали в Білана коня і решту збіжжа, яке він мав.

3.X.45 р. арештували Вадовського Юська/поляка/рівнож забрали від нього усе збіжжа.

4.X.45 р. приїхало 2-ох більшовиків і забирали решту збіжжа від Вадовського

5.X.45 р. до села приїхала одна совітка і переглядала хто кільки здав контингенту люди носили в торбах і додавали до пшнності.

5.X.45 р. над вечір через село переїжджало 8 авт повно війська в напрям Борців - Озеряни.

6.X.45 р. до села приїхало 3 більшовиків ходили за контингентом.

12.X.45 р. на 14.X. в ночі робили більшовики засідку довкола села.

14.X.45 р. рано більшовики робили стислі ревізії по господарствах, а навіть перекидали снопи. З полудня ввзяли 3 фіри і відїхали до Волковець їх було 25.

16.X.45 р. до села з усіх сторін з Озерян, Жиленець і з Тулина надїшло літсью. Их було около 600-сот алапали кілька фір і поїхали в сторону Вердяно-вель.

24.X.45 р. 6 стрибків і 2 большевики ходили по селі за контингентом.

Данішні

25. IX. 45 р. вночі більшовики робили засідку. Рано ходили по селі а на По-
марках робили ревізії. Нічого не знайшли. При цім рабували людей.
27. IX. 45 р. арештували Крутія Василя за те, що не здав контингенту. Того хо-
тіли сушити в селі, і покликали його сина Петра ніби за свідка, що він мав свід-
чити, чому Тато не здав контингенту. Сын непришов і старого забрали до Скали.
28. IX. 45 р. Крутія Василя засудили на 8 літ тюрми а його сина на 2 роки.
Крутія Василя засудили за контингент. Не допомогло те, що люди за нього здали.
А сина Крутія Петра в 1927 р. за те, що він носив бандеріцям їсти і був прос-
тріляний говорив йому олен, що його пізнав.
1. X. 45 р. 9 більшовиків і Колодрубський/родом з Лосяча в 1912 р. працює дир.
держ. страху в Скалі/. Ходили по селі робили ревізії, найгірше шукав Колодруб-
ський.
2. X. 45 р. до села приїхало 7 більшовиків з Колодрубським ходили по селі за
контингентом. Де стрінули горілку також забирали.
3. X. 45 р. ці самі забирали все збіжжя і відразу забирали до Озерян.
5. X. 45 р. ці самі большевики забирали збіжжя і городовину.
7. X. 45 р. до села приїхало 30 більшовиків на двох автах заквартирували на
улиці Пульганівка. Цієї ночі хтось понав на стійку і голота стріляла.
8. X. 45 р. уполномочені і квартируючі більшовики стріляли одні до других з
кулеметів.
9. X. 45 р. більшовики ходили до людей копати бараболі і говорили, що в Росію
не пойдуть бо там колхови, в яких можна з голоду згинуть.
14. X. 45 р. більшовики вігнали майже всі фіри с села і забирали в Скалу яр-
ну і бараболі.
16. X. 45 р. більшовики в більшій кількості надійшли з Озерян ваяли кілька
фір і поїхали на Верхняківці.
18. X. 45 р. вночі о год. 10-ій їхало 15 фір голоти з Горщана на Озеряни.
19. X. 45 р. стрибки в Озерян ходили по селі за контингентом хто ще не дав.
21. X. 45 р. до села зі Скали приїхав партійний Троценко і сказав, як що село не
дасть до вечора 160 кірців контингенту то він наложить 1000 кірців і село
буде мусіло дати.
24. X. 45 р. до села приїхав якийсь в обл. і сварився з уполномоченні чому
в селі в. іще поляни. Він сказав, що в селі має бути станція стрибків до 40 осіб
де вже пікібрали хату і до стрибків приймають молодих хлопців і тих, що вер-
нули з Німеччини, та тих, що вернули з Армії.
- Пелатівні
4. X. 45 р. до села приїхала совітка і 8 стрибків ходили по селі за контин-
гентом. При цім ваяли одну корову, і одну фіру пшениці в Чичилюк Анні.
5. X. 45 р. судія і 2 стрибки ходили до селі за контингентом.
3. X. 45 р. до села приїхав прокурор і капітан який перебував в Озерянах
школяр привоєнників. Кликкали до С/р Балакуна Богдана він з 1912 р. і Кондримо-
вича Дмитра. Кондримовича не було в дома, а Балакун казав, що капітан його пи-
тав чому він не ходив на учот.
9. X. 45 р. капітан НКВД-е з 4-ма рубашниками ходили цілий день по селі. Ка-
жуть, що хотіли купити барана. Над вечір відійшли на Жилинці.
10. X. 45 р. о год. 8-ій рано до села приїхало 30 більшовиків зі собою мали
список на котрім були такі люди: Чичилюк Гнат, Гребенюк Андрій і Чухрій Яків.
В цих 3-ох господарів робили сильну ревізію, нічого не знайшли. Від так пішли
до Казімірка і там робили ревізію, нічого не знайшли і арештували дівчину Ка-
зімірно Розалію. Ваяли фіри і відїхали до Волковець із арештованою. На другий
день арештована прийшла. Як говорить, що її випустили тому, що вона в тяготі
від совіта.
14. X. 45 р. більшовики вночі робили засідку за селом. Тут просиділи цілу
ніч однак нічого не зустріли.
15. X. 45 р. рано більші сили війська почали іти з Давишовець, в різні сто-
рони а найбільше на Жилинський ліс.
- Озеряни
- В станції під Озерянами стояв поїзд під охороною в поїзді була амуніція,
такі поїзди ідуть часто ночами в сторону Горщана. Тартак в Озерянах робить в
ночі і в день. Днем цивільні а вночі військо. Дошки переважно ідуть на Іванс
- Пусте.
17. X. 45 р. з ліса Жилинського надїхало 6 більшовиків. Під Озерянами їх стій-
ка здержала. Вони почали стрілянну. Тоді з Тартаку надїйшла поміч і вони стрі-
ляли аж их 6 вистріляли набої.

Їх розброїли і розібрали до білля, та привели на Тартак. Начальник пізнав, що то свої. З Озерян через Шилинці до ліса, що дня переїжджав 20-30 більшовиків рубати. Над вечір вертають до Озерян.

Слобідка-Гурилецька.

17.X.45 р. 40 рубан в р-ну ранком наскочили і робили стислі ревізії по всіх хатах. Однак нічого не знайшли, і над вечір забралися в р-н.

Версівека.

13.X.45 р. в ночі невідомі люде напали на С/р. Здемолювали все що там було, а канцелярійні списки спалели. Тоїж самої ночі знищено молочарню.

14.X.45 р. до села приїхало НКВД-а переслужало всіх працівників С/р і відїхало.

16.X.45 р. на село рубахи робили облаву. Перешукали майже ціле село нічого не знайшли і відїхали до Смалі.

19.X.45 р. в села пропав без вісті Ганчарик Василь.

20.X.45 р. до села приїздив начальник НКВД питав де подівся Ганчарик Василь. Про нього питав ще голови С/р Богія Івана.

Цигани.

28.IX.45 р. в село Лосяча приїхало около 30 більшовиків зробили ревізію у Яцишин Насті і забрали ровер. Зараз пішли до Ситник Анни і зробили також стислу ревізію. Знайшли тільки німецьку шнелю і арештували її дочку Нестю. Зараз вечером подалася частина з арештованою, а 3-ім залишилося ночувати. Першої ночі ночували в школі, а три ночі ночували в священника. Через цілий час стягали контингент. 8-10.X.

14.X.45 р. через село переходило з Лосяча на Борців около 130 більшовиків.

16.X.45 р. приїшло в село около 200 більшовиків. Набрали около 30 фір, які відвезли їх до Заліся ночью.

16 на 17.X.45 р. мали з собою 3 міномети і 4 максими і 6 дехтярів решта ППШ і криси.

20.X.45 р. випустили з тюрми Яцишин Настю. Позатим кожного дня переїжджають від 8 до 10 більшовиків і стягають контингент.

Гуштин.

4.X.45 р. приїздило 10 більшовиків в справі контингенту. Ходили по хатах і стягали контингент.

15.X.45 р. обложили село ваставами і не пускали нікого ні в села ні до села. Облога тревала 4 дні. При тому стягали контингент.

22.X.45 р. приїхали більшовики лапали фіри до ліса. Хто втікав били.

Бурдяківці.

25.IX.45 р. більшовики робили облаву на село обрабували Гуляка Павла і Гулярович Павла. Аж до 1.X. переїжджають і стягають контингент.

9.X.45 р. робили знова облаву. Розсіялися по троха по селі і шукали але слабо.

13.X.45 р. заквартирувало около 100 більшовиків рано виїхали на Борців.

14.X.45 р. у вечір о год. 6-ій прибуло понад 200 сотні війська і в 7-ій год. вечір алярмово вибралася.

15.X.45 р. обложили ліс від Бурдяковоць і стояли так 4 дні. В селі було спокійно тільки в р-ну переїжджають і стягають контингент.

Район Заліщань.

Село Лисичники.

9.X.45 р. о год. 12 в міста Заліщань до села приїхало 18 більшовиків. Через цілий день стягали контингент а вечером зробили коло С/р засідку, де приєднали до гана. Рано обскочили хату Фруманни Гуменюк і питали за нею, та за її дочкою Василіною. Їх в дома не було тому, що вони криються. Набили стару Бабку, скрісб перешукали і кинули до ями гранату. Потім в горі пускали на хати каміння так, що в Кашаланки Михайла камінь провалив стіну і залетів до хати. Потім постріляли поуселі та виїхали в напрям Касперовець.

10.X.45 р. переїжджало 17 більшовиків з Лисичник через Касперівці до Заліщань.

Іване Золоте.

24.IX.45 р. до села приїхало тягаровою машиною 6 більшовиків та виїхали до С/р в справі контингенту. В селі нічого не зробили і по полудні виїхали до Заліщань.

25.IX.45 р.приїхали до села 3 більшовики в напрям міста Заліщик за горо- довщиною.По полудні виїхали до Заліщик.

2.X.45 р.до села автомашиною приїхало 2-ох більшовиків,а 2-ох фірою.Між ними був прокурор з р-ну.Вони набрали бараболі і сам шофер відїхав,а решта стягали по селі контінгент.Вечером відїхали до Заліщик.

3.X.45 р.о год.8-їй рано до села приїхало машиною прокурор з 11-цятьма більшовиками,та відразу почали зганяти людей на мітінг.Громили що хто не пі- де на мітінг,а застануть в дома/застрілять/.Мітінг почав прокурор о 10-їй год.Говорив щоб люди викликали з лісів дітей і стариків бо льпших вони вже вилунали.Хай люди снакуть їм і хай голодяться нічого їм не буде,лістануть працю в р-ні і будуть легально жити.Дивіться яка велика Германія ми її роз- били а бандерівців така мала сила так,що вони не годні втертися перед та- кою могутньою країною як СССР.Дальше говорив,щоб люди здавали контінгент пос- тавку молена іт.д.По зборах прокурор ранив одного москаля та з цим виїхали до Заліщик.

5.X.45 р.до села приїхало 26 більшовиків.Зараз розійшлися по селі і стя- гали контінгент,податок і поголовні.Вечером виїхали до р-ну.

10.X.45 р.о 10-їй год. рано до села приїхало 26 більшовиків в тім 2 стар- шини і одна москалька.Вони приїхали автомашиною до Нагірщини/присілок/а пішки зайшли в село.Протягом дня стягали контінгент,а нічію провіряли квіти.

11.X.45 р.до села приїхало 26 більшовиків.Між ними було 2 НКВД-исти і 3 НКГБ-исти,та арештували 3-ох мужчин.В С/р тримали їх до 10 год.а опісля випустили.Тоді ходили по селі і говорили ,що мають арештувати 7 осіб.В 19-їй год.виїхали до Заліщик.

Торське.

24.IX.45 р.до села приїхало 4 більшовики.Приїхали до Сур,пішли на фільва- ров,походили по фільварку,та вечером виїхали до р-ну.

25.IX.45 р.до села приїхало 5 більшовиків в напрям Заліщик,заїхали на фільварок тут вакватерували.По селі не ходять.

26.IX.45 р.о год.8-їй рано до села приїхало 6 більшовиків в справі кон- тінгенту.Днем збирали контінгент,а вечером виїхали до Заліщик.

27.IX.45 р.приїхав один більшовик,та одна совітка в справі контінгенту. Вечером виїхали до Заліщик.

30.IX.45 р.до села приїхав слідчий НКВД-е Удалов з 7-ма більшовиками,та питали за дівчиною Гандяк Михайлиною.Її не знайшли.Відтак поїхали на її гос- подарство зрабували все,що було і з тим виїхали до Заліщик.

9.X.45 р.до села приїхало 20 більшовиків,та заявили людям,що до 10-того X.повинен бути зданий весь контінгент.Як що не буде зданий то приїде війсь- ко і буде стягати.Година 15-та виїхали до Заліщик.

11.X.45 р.о год.10-їй рано до села приїхало 13 більшовиків з кіньми і вак- ватерували на фільварку.Нігде не ходили.О год.11-їй прийшов відділ більшови- ків і зробили облаву.Перепроваджували сильні ревізії.Підчас ревізій сильно грабували людей.Перед вечером виїхали в напрям Червоногороду.О год.16-їй приїхало 8 більшовиків вакватерували в шкоді і говорили,що мають копати кри- ївку на поле на "вілька"наблюдательний пункт".Наразі нічого не роблять,затяг- нули телефон і сидять.

Печерна.

26.IX.45 р.прийшов участковий Васильенко з одним НКВД-истом і двома стриб- нами,ходили до родичів дівчат,котрі попередньо були арештовані.Над вечером виїхали до Заліщик.Як люди говорили,що вони ходили за харчами.

Шкваша.

24.IX.45 р.до села приїхало фірою 5 більшовиків і 10 тягаровою машиною ті,що приїхали машиною стояли під селом,коли підїхала фіре до них і разом поїхали на Іване З.

25.IX.45 р.приїхав участковий Василенко пішов в село,лістав качку и людей та навечером виїхав до Заліщик.

28.IX.45 р.до села приїхало 4 більшовики,розбили хату Василя Шевчука і заб- рали всі речі,які були в хаті,та виїхали до Заліщик.

1.X.45 р.до села приїхав слідчий НКВД-Удалов з участковим Васильенком і ще з 2-ма більшовиками.Зайшли до секретарки С/р і сказали,що на село має бути облава і вони тому чекають.О год.23-їй виїхали куди не відомо.Година Сур кавали,щоб він чекав в канцелярії.Він чекав до рана однак нікого не було.

Городок.

24.IX.45 р. до села приїхало около 150 більшовиків на облаву. Підчас облави придержали 30 осіб потримали в селі замкнених і на другий день всіх звільнили. В 13-ій год. всі виїхали до міста Заліщик.

30.IX.45 р. до села приїхало 3 більшовики і хотіли арештувати Цисянюка Василя, котрий прийшов з Німеччини і не зголосився на воєнкоматі. Того не зловили і відїхали до Гостилник.

7.X.45 р. о год. 10-ій рано приїхало до села 7 москалів трома фірами, набрали з радгоспу сіна і поїхали в сторону Заліщик.

8.X.45 р. приїхало 7 москалів в справі злачі контингенту сіна. Набрали 5 фір сіна і о 14-ій год. виїхали до р-ну. Того самого дня місцеві підпільники о год. 20-ій зловили заступника нач. стрибків села Городка Мадинського Маряна /поляк в міста Заліщик/.

15.X.45 р. до села приїхало около 200 більшовиків, тут розділилися. Частина поїхала на Кулаківці, частина на Шитиці, а решта осталась в селі і стягали контингент. 19.X. ще були в селі.

Сеньків.

24.IX.45 р. до села приїхало 6 більшовиків в справі контингенту. Забрали 10 фір збіжжя і виїхали до Заліщик.

26.IX.45 р. до села приїхало 10 більшовиків з напрям Загуленець. Приїхали за яринюк, ходили по селі та збирали, як косить на збирали виїхали в напрям Загуленець.

30.IX.45 р. о год. 4-ій до села приїхало около 200 більшовиків і зробили облаву на село і ліс Вигода-Сеньків. Тут вбили 2-ох стрільців "Хмару" і "Троме" /оба з Сенькова/. Стрелець "Кармелюк" /буковинець/ хотів сам застрілитись, однак тяжко ранився так, що раненого забрали до міста Заліщик. Більшовики поїхали в напрям р-ну Борців.

11.X.45 р. до села приїхав голова р-ну Яценко і з ним 7 більшовиків, зробив мітинг, де кричав до людей, що вони куркулі і не хочуть помагати Ч.А. Зібрали 25 фір контингенту і поїхали до Заліщик.

Угриньківці.

26.IX.45 р. до села приїхало 5 більшовиків в справі контингенту. Вечером відїхали до Заліщик.

29.IX.45 р. до села приїхало 9 більшовиків в справі контингенту. В селі нічого не робили, а вечером виїхали напрям Дуплиськ.

1.X.45 р. до села приїхало 5 більшовиків в справі контингенту над вечером виїхали в напрям Дуплиськ.

6.X.45 р. до села їхали більшовики. По дорозі стрінули 12-цять літнього хлопця Гринька Шмонюка, котрий їхав в поле орати. Один з москалів сказав хлопцеві, доби він їхав з ними до села, а свою фіру хотів завернути назад до Дуплиськ. Цей хлопчина не хотів їхати. Тоді цей москаль, який наважився на хлопця, щоб він їхав з ними, відтягнув фінку застрілив хлопця і цього москаля котрий кавав хлопцеві їхати до дому. Труп забрав на фіру і повів до Заліщик. Там сказав, що їх побили бандерівці.

7.X.45 р. о год. 10-ій до села приїхало 19 більшовиків розбили хату Гринька Шмонюка /того вбитого хлопця/ обрабували господарство, забрали коні, худобу, одяги, збіжжя, муку і кури, та в 18-ій год. виїхали до Дуплиськ.

8.X.45 р. до села приїхало 4 більшовики в справі контингенту. О год. 15-ій виїхали до р-ну.

9.X.45 р. о год. 9-ій рано зі сторони села Дуплиськ приїхало 8 москалів в справі контингенту. Заїхали до С/р, були до год. 15-ій, а відтак відїхали до Дуплиськ.

10.X.45 р. до села приїхало 10 більшовиків, та зганяли фіри весті контингент. Вечером відїхали до р-ну.

18.X.45 р. до села приїхало 9 більшовиків автомашиною а 6 приїхало фіром. Розбили хату Свиг Палагні, забрали яблоска і деяні речі і в год. 12-ій виїхали до Дуплиськ.

Дзвеняч.

27.IX.45 р. на 28.IX. приїхало около 100 більшовиків. До села не входили, лише стояли під селом до рана. Рано ввійшли до села. По хатах не шукали, лише шумали за харчами. Арештували 5 дівчат і на другий день забрали їх зі собою до Фортнова. В Фортнові 4 дівчини звільнили, а Надрична Євгенія сидить дальше. Загулиці.

27.IX.45 р. приїхало до села 5 більшовиків і зганяли людей, щоб лише йшли

до радгоспу до машини молочення збіжжя, люди не хотіли йти бо це була неділя і назавтра в радгоспу втікали до дому. Але більшовики забирали їх мусово і тримали коло них стійку. 0 год. 12-ій приїхав в Заліщик голова радгоспу Звіленець і на другий день всі виїхали до Заліщик.

18. X. 45 р. приїхало до села 47 більшовиків-внутрішні війська НКВД, робили перевірку забудувань, отрихів і яміа, в деяких господарствах викидали солону. Під час ревізії вкрали Шипітку Ірка в якої забрали 2 звої полотна, лейбик 2 обгортки, пояси та хустки. У Шипітки Анни забрали 30 м. полотна, 6м. матерії Юка, меду та білля. При цьому арештували 3 осіб: Кіндрат Настя, Дмитрів Асентій, Ткачки Анна, Гуцул Катерина, Шипітка Крій, Шевчук Софія, Директор та бухгалтер радгоспу посвідчили, що це їх робітники, і в місяць їх звільнили. Десенчук Марію, та Федір Марію зловили на полі і забрали зі собою до Городка.

19. X. 45 р. приїхало 6 більшовиків одною машиною в справі контингенту бараболя. Цього самого дня відїхали до р-ну. Голіград.

27. IX. 45 р. о год. 22-ій приїхало до села 30 більшовиків в напрям Новосілки, пішли на Діброву/присілок Голіград/обкочили 2 хати, та питали за бандероцями. Тоді розділилися на дві частини, одні лишилися на Діброві і зробили заїсілку, друга частина пішла під ліс села Монастирца/район Борців/зробила там засідку. На цю засідку попали 3-ох легальців, між ними вбитий Яловецький Осип, Краснюк Микола сел. села Голіград, зівстав ранений в руку а третій виїшов в цілості. Тоді ті більшовики на яких попали хлопці пішли до села Голіград, та спали до рана. Раненько пішли знова до ліса шукати за криївками, і знайшли одну криївку над Серетом в березі. В ній сидів Краснюк Іван якого там вбили. Ці що робили засідку на Діброві прийшли до села переночували та відїхали в напрям Новосілка.

29. IX. 45 р. о год. 10-ій до села в напрям Білецького ліса в котрому була облава прийшло багато більшовиків/около 30/зі собою везли дві сірі амуніції різної в тому лісі зловлене стрільця "Максима" з відділу УПА який знав про криївки, котрі були на Діброві. Він пішов з 25 більшовиками показувати криївки. Тут показав одну криївку в якій був опер. над р-ну СВ "Степовий", заступник кущового 3-го куща "Ничуй" і стрільці "Бук" і "Кий". Стрільця "Максим" прийшов з більшовиками до криївки, та відразу почав кликати по псевді стрільця "Кия", щоб він виходив з криївки. Кий пізнав голос стр. Максима і виїшов з криївки без зброї. Більшовики котрі були коло криївки, сиділи в корчах, відскочили і крикнули "руки в верх". Наколи ті, що були в криївці почули голос більшовиків і почали кидати гранати і стріляти. Тоді вискочили на верх і почали стріляти та втікати. Їх на місці побито. Від них забрали зброю, постягали оляг, а трупи відвезли до села Новосілки де стояв штаб. Вбитих фотографували на всі сторони, та закопали на степвиску в тому самому селі. Стр. Максим і Кия забрали до штабу на допити.

29. IX. 45 р. до села приїхало 30 більшовиків в напрям Новосілки. З ними був Попель Казимир, поляк з села Голіград, який зараз є в Заліщиках на НКВД. Тут з/збирали контингент і арештували Яловецьку Марію, в якої знайшли куртку і чоботи буншого заступника кущового сл. п. Ничуя. Над вечером виїхали до Новосілки.

30. IX. 45 р. ці самі більшовики, що стояли в Новосілці воїли стр. Максима і Кия на Діброву, щоб показали решта криївок. Наколи ішли через ліс, в котрому квартирували стр. з відділу УПА і стр. Кий запрямитив, що це є стр. з відділу Кий крикнув до стр. "бійте голоту бо я веду їх до вас". Стрільці відкрили вогонь по більшовиках, котрі скоро розбіглися. Стрільця Максим зівстав вбитий, а стр. Кий використав нагоду і втік.

Блищанка.

27. IX. 45 р. о год. 14-ій їхали на двох фірах 6 більшовиків до села. Вони їхали попід ліс в села Дуплицьки. В цім лісі квартирував рай. військовик Сокол з 4-м стр. як різнож йому доносить розвідка, що до села Блищанки їде 2 фіри більшовиків. Сокол зробив засідку і вбив капітана з вогнювату і одного більшовика ранив. Більшовики, які їхали на другій фірі дали стріли в напрям стр. і вбили рай. військовика Сокола. Решта стр. почали дальше відстрілюватися так, що голота з паніки забрали вбитого капітана і втекли в напрям села Дуплиць. Сокола тимчасово похоронено в селі, пізніше забрали до родинного села.

1. X. 45 р. о год. 5-ій рано приїхало до села декі сотні більшовиків, зробили облаву на село, та переводили сильні ревізії. Однак нічого не знайшли. Влітак зробили мітінг, на котрому агачили людей від 15 літ до найстарших. На мітінгу говорили, що за капітана, якого вбили вберуть всіх людей з цього села, а до тих що прихочуть з армії звертались, щоб вони не слухали того, що бандити говорять

бо вони їх обманюють, що бандерівців вже не багато є, бо ми їх вибили. Так походили до вечора по селі, а вечером 16 виїхали. 40 осталося, та другого дня до вечора стягали контингент, а вечером виїхали на Гуплиськ. Всі вони надїхали в Мишкова.

Новосілка.

29. IX. 45р. до села приїхало около 300 більшовиків. Звісно хотили на обласу до біленького ліса. Тут кватирували 5 днів, а опісля виїхали в р-н Борців.

30. IX. ці самі більшовики, що стояли постом в селі возили стрільців Максим і Яна, які зістали зловлені на Діброві дня 29.9. В селі нічого не виїхали.

В селі постійно кватирує від 30-50 більшовиків, вироблять засідки в селі та виїзять на сусідні села.

Луців.

30. IX. 45р. до села приїхав таксівою вступник голови районському Шевченко в двох НКВД-истах до радгоспу молотити збіжжя. Він зганяв людей до роботи до радгоспу. Люди не хотили іти до роботи, тоді Шевченко поїхав до села Зазулинці, там стояли на постю більшовики, взяв собі 10 більшовиків і приїхав з ними до села Луцева. Виправу почали гонити людей до радгоспу. Люди були змушені йти на роботу. Тоді Шевченко відправив з собою 10 більшовиків до Зазулинців, а сам з НКВД виїхав до Заліщик.

2. X. 45р. до села приїхало дві танкові машини москалів, було їх около 50. Сігнали 30 фір, забрали контингент і виїхали до Заліщик.

5. X. 45р. до села приїхав голова районському з двома совітами в справі позивки, контингенту, та поголовного. Далі вечером виїхали.

8. X. 45р. до села приїхало 7 більшовиків в справі контингенту. Тут кватирували до 15. X. За цей час перепроводили два мітинги, на яких говорили, щоб не давати бандерівцям їсти, лише брати в руки совіски, та виганяти з хати, або хто запримітить то давати знати на НКВД, та чебуть одержувати селяни велику виплату. Тому, що вони вбивають наших людей і наших, то не дати їм їсти. 15. X. виїхали до Городка до радгоспу.

12. X. 45р. до села приїхало 10 більшовиків двома машинами в справі контингенту бараболь. Набрали бараболь і відїхали до Заліщик.

15. X. 45р. приїхало 6 більшовиків одною автомашинною, заїхали до сільради, щось поговорили, та відїхали в напрям Зазулинців.

18. X. 45р. до села приїхало 30 більшовиків. Робили отислі ревізії. Що більш робили невідомо. 20. X. це кватирували.

Колодрівка.

30. IX. 45р. до села приїхало 25 більшовиків з напряму Сенькова. Наюли приїхали в село почали рабувати людей. Забрали що їм під руки попало. По полудні виїхали до Заліщик.

18. X. 45р. до села приїхало 15 більшовиків, робили обласу, та арештували 4 особи - хлопці і одну дівчину. Цього самого дня поїхали до Сенькова, де арештували 36 осіб/людей ловили де попало, без огляду на вік. Всіх відпроводили до Городка, свідки авільнили 8 особи, а задержали три особи цих, що приїхали з Німеччини.

Костільники:

30. IX. 45р. до села приїхало два більшовики з НКВД з напряму Городка, та арештували на поле Куруляк Анну/вона з Буковини/ і Кирило Петра з 1928 року. Арештованих забрали до Заліщик.

8. X. 45р. до села приїхало машинною 14 більшовиків в справі контингенту, та "бандерівського мітингу". На протокол викликали секретаря с/ради і крамаря. Питали їх, що було на вічу, кільки було їх в котрий напрям виїхали. Їм наіпоніли що ми нічого не знаємо, нічого не бачили, бо ми боїмося. По переслуханні їх обох пустили, а голову сільради забрали зі собою до Зазулинців, де тримали його два дні і відпустили.

Касперівці:

1. X. 45р. о год 12 приїхало до села 20 москалів в справі контингенту. З ними було 3 НКВД-исти зі стрибками. В селі нічого не робили. Тут розділились на дві часті, та поїхали в напрям Новосілка і Лисичини. Цього дня переганяли через село около 30 коней. Між ними, що перепроводжють були військові, цивільні, та жінки.

3. X. 45р. зі сторони Заліщик до села приїхало 6 машин війська. Всіх було около 60. Тут переночували, та на другий день виїхали в напрям Борців.

до самого дня переганяли через село около 400 коней в напрямку Заліщик в сторону Борщів.

4. X. 45р. до села приїхало 17 коніти. Через цілий день ходили по хатах, та збирали контингент. Вечером відїхали до району.

5. X. 45р. ці самі большевики збирали контингент, а вечером відїхали до р-ну.

6. X. через село переїзджало 17 большевиків від контингенту в сторону Лисички. Цього самого дня в напрямку Заліщик в сторону Борщів переганяли около 300 коней.

8. X. 45р. до села приїхав слідчий НКВД Удалов, з ним два нквдисти і 4 стрибки. Тут заарештували одну дівчину Ціхановську Марію, за це що брат її в підпіллі. Один нквдист зі стрибками лишився в дівчиню, а двох нквдистів виїхало до села Шитовець. Перех вечером повернули зі Шитовця, забрали дівчину і виїхали до Заліщик. Цього самого дня переронили через село около 700 коней в Заліщик на Борщів.

Хартонівці:

7. X. 45р. в село Угриньковець до села приїхало 12 большевиків в справі контингенту. Рівнож питали за людьми, які були вимом арештовані. Питали за Білійовською Марійкою, яка була вимом арештована. Знайшли до неї, та там пили горілку. Над вечеро виїхали до р-ну.

15. X. 45р. год 9 до села приїхало три большевики і місцевя полька по свої речі. Год 12 виїхали до району.

Населення в загальному тримається на дусі. В деяких районах частинно посихічно і морально заломане, через сильні дії большевиків, через оголошення деяких підпілляників, які годили большевиків та тероризували населення. Наприклад в Борщівському районі оголосився сотенний командир канцармерії УПА "Чабан" з сотні Бастрого, який водив по господарях, та де він кватрував і хто давав йому їсти. При його помочі большевики арештували дівчат. Деякі люди починають ставитися до нас в недовір'ям какучи "це не знаємо, що з вас завтра буде". Однак більшість вірить свято в нашу перемогу.

Під релігійним оглядом населення стоїть але. Церква дуже мало підтримує наріг в християнському дусі. Священники не мають змоги перевиговувати нас, через це, що в переслідувані НКВД. НКВД сильно натискає на священників, щоб переписувались на православіє. В загальному священники до православія ставляться негативно і на такий большевицький трік не погоджуються. Значна часть священників була змушена зійти в підпілля, через це, що мали бути арештовані. До невільно-революційної боротьби укр. народу священство ставиться позитивно. Деяких слабодухів НКВД зуміло перетягнути на свою сторону-запрягаючи їх до агентурної роботи.

Школи обсажені учителями зі східної України. Значну часть становлять учителі з зах. укр. Останнім часом відбувались по районах конференції на яких обговорювали про підготовку до зима. конференцію учнів, та про свято жетневої революції. Учні сільських шкіл до школи ходять дуже олябо, по причині байдужності родичів, а також в причині браку їзуби і олягу. Рівень освіти в школах дуже низький через це, що учтелі мало кваліфіковані і не можуть як слід виявуватися зі своїх завдань.

Культурно-освітня праця серед населення не існує. Клуби як такі не проявляють своєї діяльності.

Всі ділянки большевицької адміністрації zaangażовані до збирання контингенту. Всі працівники виїжджають щоденно на села разом з військом, та здирають зі селян останнє зерно, безогляду на це, що селяни вдали в повністю постановку. Рівнож допомагають енкаведистам рабувати українське населення.

В Зал. р-ні ще дня 8.Х. 47 р. приїхала рота військ мвд в числі ок. 200 чол. Її розділено на групи, якими доповнено гарнізони, що вже квартирували по селах. Дня 20.Х. 47. приїхало ще 50 чол. залізнодорожного мвд, які разом з районними мвд та мГб, деякими членами адміністрації та комсомольцями - учнями технікуму плодоовочівництва ввечері роз'їхалися по селах. 21.Х. в цілому терені, крім с. Печерна, переведено вивіз. Не в кожному селі однаково переводили його. Зі села Синьків 20.Х. більшовики ввечері вийшли, але нічого повернули назад, зігнали фіри і, приділивши до кожної по кількох бійців, до ранку чекали коло кожної хати, з якої мали вивозити родину.

В с. Зозулинці, цього ж р-ну, більшовики ввечері післали в село дивурних з наказом, щоби всі фіри з'їхалися до радгоспу, звідки повезуть збіжжя до райцентру. Ранком по кількох більшовиків з фірою роз'їхалися по селі та почали арештування і вивіз. В інших селах замовляли фіри ніби іхати по дрова і т. п.

Кожній родині дозволено було взяти 5 цнт майна, але не всюди дозволили більшовики користатись з цього права. В с. Мишків, напр., більшовики забрали людей босих і без харчів. Всі клунки виселенців із с. Касперівці більшовики завернули із збірного пункту назад. Селянку Дутчак Праску із с. Дурлиська, Зал. р-ну, більшовики забрали лише в сирочці.

В Борщівському р-ні більшовики, які квартирували гарнізонами по селах, скликали дня 20.Х. всіх десятників та не дозволили вже нікому з них віддалитися. О 2-ій год. ранку 21.Х. більшовики заявили десятникам, що вони візьмуть участь у переведенні вивозу, вказуючи відповідні родини. Відтак кожний десятник із двома бійцями пішов до призначеної родини, яку більшовики арештували. Ранком до кожної з них приїхало по 2 фіри. Одна призначена була для людей, друга для майна, якого можна було взяти 5 цнт. До кожної родини прикріплені були по два бійці, які конвоювали їх на збірний пункт. Збірні пункти були: для Скала-Под., Мельн.-Под. та Борщ. р-нів на зал. станції Івана Пусте, для Зал. і Товст. р-нів - на зал. станції в с. Торське Зал. р-ну.

На збірному пункті в с. Івана Пусте, Мельн.-Под. р-ну, заладовано привезених виселенців до товарних вагонів по 72 чол. в кожному. До транспорту не допускали нікого, хто хотів дати яку-небудь допомогу знайомим чи рідні. Простоявши два дні на станції Івана Пусте, транспорт від'їхав вглиб Росії. На збірному пункті на станції Торське, Зал. р-ну, померла 81-літня Гнатилин Марія та кількомісячна дитина Лаба Василь із Товст. р-ну. Транспорт із 50-ти вагонів відійшов через Буковину, Бессарабію, Вінницьку та другі області на Урал у м. Кізел, Молотовської обл.

Вивозові підпали переважно родини підпільників вбитих або зловлених та деякі, які зараз перебувають в підпіллі. Крім того, родини арештованих за співпрацю з укр. повстанцями, арештованих в ЧА, вивезених скоріше на Сибір. Вивозові підпали теж деякі громадяни зовсім безпідставно, яких сини погинули в час стабілізації фронту або пропали на більшовицькому фронті без вісті, як от: зі с. Бурдяківці, Скала-Под. р-ну, більшовики вивезли Подолян Марію, якої чоловіка вбили німці в час стабілізації фронту та Ковалів Миколу, якого сини внали в ЧА на фронті без вісті. В Товст. р-ну були вивезені вчителі /5/, в тому вчителька із СУЗ, голова с/ради с. Летяче, фельдшер із с. Слобідка та 7 колгоспників зі с. Шипівці. Багато колгоспників вивезено теж і зі Скала-Под. р-ну.

В час вивозу більшовики поводитись з населенням по-звірськи. Наляли, називали, побивали до непритомності, змущали над стариками та дітьми, для постраху стріляли понад голови своїм жертвам. Незважаючи на неміч чи недугу, силою забирали всіх, хто був призначений

до вивозу.

В с. Гуштинка, Скала-Под. р-ну, більшовики забрали хворого камику - дідуся Буртняк С. Він лежав уже довгий час хворий, дожидаючи смерті. Не міг навіть підвестися без помочі сина або невістки. Не дивлячись на те, більшовики винесли його на фіру на вереті та повезли на збірний пункт.

В с. Іванків, цього ж р-ну, більшовики забрали сел. Івасачку Миколу з дитиною без жінки. Коли він хотів залишити немовля сестрі, щоби вона ним заопікувалася, більшовики не дозволили. Та коли Івасачку, не дивлячись на заборону, передав дитину, більшовик вирвав її з рук сестри силою та кинув її на віз, говорячи: "... вашу матір, хахли!" А за сестрою, що так намагалася взяти дитину, вистрілив.

В с. Бурдяківці, цього ж р-ну, більшовики вивезли жінку Лукін Григорія з дітьми в час, коли він був в подорожі. Коли, вернувши додому, не застів жінки і дітей, звернувся до більшовиків з зажаданням про безпідставний вивіз, оправдуючись тим, що він служив в ЧА від 1941-1947 р. На те більшовики відповіли йому: "Поїдеш туди само!"

В с. Гуштин, Скала-Под. р-ну, втекла дівчина Сежок Іванна, яку пізніше більшовики зловили і продали переселенцеві за 2 л. горілки.

В с. Садки, Товст. р-ну, більшовики забрали 75-літню Павлюк Фросину, босу і неодягнуту, лише в сорочці. Її силою викинули на автомашину тому, що вона не хотіла йти, говорячи: "Погибнеш там на Сибіре, старуха, за свого бандита, що породила!"

В с. Хмелева, цього ж р-ну, більшовики забрали селянку Клевчук Марію з дитиною, яка мала всього 3 дні. Не помогли просьби і плач селян - сусідів. Хвору жінку винесли більшовики на вереті і викинули на автомашину.

В с. Нирків, цього ж р-ну, більшовики забрали Стасюк Петра, який лежав вже два роки хворий. Босого стягнули з печі, відчепили вороба і, положивши його на них, винесли на автомашину. Селян Маланич Параску з дитиною і Маланич Марію забрали босих. Притому насміхалися з них, говорячи, щоби завинули в платки ноги та не йшли босі по снігу.

В с. Касперівці, Зал. р-ну, більшовики важко побили 14-літнього Гураль Гриця, який намагався втекти.

В с. Мишків більшовики побили 68-літню Остапів Марію за те, що злазила з воза, щоби взяти від своячки білля та харчі. Її, майже непритомну, положили на віз./Зал. р-н/.

В с. Глубічок, Борц. р-ну, 80-літній Олексевич Маріян, якого більшовики безпідставно вивезли, не хотів збиратися, виправдуючись, що в нього не було сина в "бандерівцях". Більшовики, поваливши його на землю, важко побили.

В с. Кривче Гор., цього ж р-ну, старик Бойко не хотів йти. Його більшовики зв'язали і зв'язаного повезли на збірний пункт.

До горя вивезених, крім більшовицьких звірств, причинився ще великий сніг, який випав на день перед вивозом.

Під час вивозу більшовики забороняли своякам та рідні подавати будь-яку допомогу виселенцям. Траплялись, однак, серед більшовиків деякі одиниці, які не погоджувались зі звірською поведінкою своїх товаришів, в яким не по нутру був вивіз. Вони, правдоподібно, брали участь у переведенні вивозу з примусу, а не з доброї волі. І так, комсомолец з м. Скала-Подільська Чорпіта Роман, дізнавшись про вивіз, повідомив загрожених громадян, за що більшовики засудили його на 16 років позбавлення волі.

В с. Іванків, Скала-Под. р-ну, більшовики забрали з дому стареньку напівнагу бабусю Буртняк, якої син згинув в рядах укр. повстанців. На ногах в неї були лише галоші. Коли вона всідала на автома-

шину, з ноги в неї впав галос у сніг. В цей момент комсомолец, який був при машині, копнув її так сильно, що вона повалилась неприємно на землю. Червоноармієць, який це бачив, прискочив до комсомольця і вдарив його по обличчю, говорячи: "За що впав?" Комсомолец відтрусив червоноармійця та намірився на нього з автомата. Червоноармієць, тимчасом, витягнув гранату, розбезпечив її та сказав: "Не хочу жити в Советському Союзі!" В цей мить підбіг до червоноармійця сержант та вдарив його по руці так, що граната випала, але не вибухла. Обох їх арештовано.

В с. Садки, Товст. р-ну, більшовик помагав збиратися одній родині, притому сказав: "Ніжево, тьотка, будеш жити. Вот мій батько тоже на Сибірі".

В с. Леляче, цього ж р-ну, більшовики вивозили буйного голову с/ради Дем'янів Михайла. Його 70-літня мати просила більшовиків, щоб її не розлучали з дітьми. Взявши внуків на коліна, сказала до одного з більшовиків: "Так, катого, я покидаю рідну стріху, але не покину малих дітей". Більшовик поцілував її в руку і сказав: "Тамаша, я не можу інакше, я не хотів би, щоб ти їхала, але я не винуват".

Арештовані в дуже багатьох випадках виступали одверто проти більшовиків - лайали їх, називали, проклинали та відгрозувались. Траплялися теж випадки чинного спротиву, але це дуже рідко.

В с. Бурдяківці, Скала-Под. р-ну, селянка Головаток Марія розбила більшовикові рогацем голову, коли він заявив їй, що забирає її на Сибір. Жінку це більшовики прив'язали мотузком за шию до воза і так їздили з нею по селі. Коли жінка не могла вже бігати за фірою, неприємну більшовики кинули на фіру і повезли на збірний пункт.

В с. Гуштин, цього ж р-ну, селянин Мельник Йосиф кричав до більшовиків: "Шміраки, грабівники, кати пшогаві! Якщо б я мав тут зброю, то вас би шляк трафив! Худобо московська! Не можеш вже нажертися, грабуєш, грабуєш і одверта ходиш. Ви думаєте, пшогаві посіпаки, що нас знищите, а самі тут останете? Чорта! На наше місце будуть нові, які німстяться!"

В м. Скала Под. учителька Грицуляк Ірина називала більшовиків грабіжниками, трутами та московськими бандитами. На наказ більшовиків збиратися вона не погодилася. Тоді більшовики зв'язали її руки та ноги і так повезли на збірний пункт.

В с. Манівці, Скала Под-р-ну, сел. Папроцька Осипа перехитрила москаля, який прийшов її арештувати. Вона, зібравшись, запитала його: "Може ви голодні? Я маю сало, то можу вам дати їсти". Коли москаль погодився на те, вона вийшла ніби до другої хати по сало. Виходячи, замкнула двері за собою і втекла, залишаючи москаля замкненого в хаті.

В с. Іванків, цього ж р-ну, сел. Гайдамаха Іван полляв всі харчові продукти, які залишав, найтою, щоб більшовики з них не користали. Подібно зробила Головаток Марія в с. Бурдяківці, цього ж р-ну. Сел. Притка Василь побив у своїй хаті вікна та ввесь посуд, щоб більшовики з них не скористались.

В с. Нирків, Товст. р-ну, коли більшовики сказали Винниченко Марії збиратися до виїзду на Сибір, вона почала кричати: "Хабарники, жебраки, діди! Куди берете мене з рідної землі?" За це "стрибок" Мадіборку важко побив її та неприємну витягнув з хати.

В с. Садки, цього ж р-ну, 18-літня Дутчак Анна кричала до більшовиків: "Ви, московська голото, жидівські вислужники, за що вивозите такий нещасний народ зі своєї землі? Не тідтєся, кацапи, що вже нас позбулися. Ми ще повернемося, але вас вже на світі не буде!" Більшовик крикнув до неї: "Малчі, дєвушка! Сталін дав наказ вивезти всі бандитські сім'ї." "Тог би вас скарав з вашим Сталіном", - не перествала дівчина. Розлучений більшовик побив її прикладом від

25

Handwritten text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

Main body of handwritten text, appearing to be a list or series of entries, though the characters are difficult to decipher due to fading and bleed-through.

Bottom section of handwritten text, including what appears to be a signature or a date at the end of the entry.

ЗАСВІДЧУВАЛЬНИЙ НАПИС СПРАВИ № _____

У справі (розділі опису, закінченому описі) підшито і пронумеровано 25
(двадцять п'ять) _____ аркушів;
у тому числі літерні номери _____;
пропущені номери _____
+ аркушів внутрішнього опису _____

Особливості фізичного стану та формування справи	Номери аркушів
1	2

Спеціаліст
Посада
21 червня 2018 року
 (підпис)

Г. Такаманна
(ініціали (ініціал імені), прізвище)